USD ▲ 10,88 EEK	SEK ▲ 1,55 EEK	Euribor ▼ 0,974	ÄP indeks -1,49%▼ 1033,84

Äripäev

| Kolmapäev, 20. jaanuar 2010 | nr 13 (3963) | 25 kr |

Tee-ehitaja usinus pälvis karistuse

Möödunud sügisel pankrotistunud Eesti Teede Grupi omanikud süüdistavad ettevõtte põhjaminekus Paldiski Sadamaid, kes on kahe objekti eest jätnud maksmata kokku ligi 17 miljonit krooni. 2008. aastal töid tellinud toonane sadama juht **Robert Antropov** maksma ei kiirusta. ▸6

Hoiustaja hea põli sai otsa

Pangad on kukutanud **kroonihoiuste intressid** sügisega võrreldes kaks korda madalamaks ▸4–5, 14

▸ **E-Finance OÜ tegevjuht Raivo Heinal on deposiidid hetkel 7%ga. Kui need lõppevad, siis ta praeguse hinnaga enam ei hoiusta, vaid paneb raha börsile.**

Foto: Andras Kralla

ARVAMUS

Usk, et üleilmne finantssüsteem on kokkuvarisemisest pääsenud, on olukorra ränk väärtõlgendus.

Georg Soros, filantroop, suurinvestor ▸15

INVESTOR

28

miljardit dollarit võivad Goldman Sachs, Morgan Stanley ja JPMorgan eelmise aasta eest kokku boonusteks maksta. Rekordboonustest tulenev avalikkuse pahameel paneb pangad raskesse seisu. ▸16–17

EKSTRA

Miks on Eestis hinnad kõrged? Kanada ekspert teab vastust ▸10

LISAKS

RIKKAD ▸11
Kust tuleb Sõõrumaa rikkus

EHITUS ▸12
Talvised soojustusnipid

Maksupoliitikas raske manööverdada

Suurimad maksulahingud ei terenda siiski niivõrd riikidevahelises konkurentsis kui ettevõtjate ja poliitikute vahel riikide sees, arvab PwC Kesk- ja Ida-Euroopa regiooni maksuteenuste juht Steven Snaith. ▸9

Nordea muutis esialgset seisukohta

Neli tundi pärast seda, kui meedia avaldas eile uudise Nordea pessimistlikust raportist Eesti euroga liitumise kohta, tegi pank hoopis positiivsema avalduse, pidades euro tulekut võimalikuks. ▸7

Tarbesõidukite müük kukkus 70 protsenti

2009. aastal 70% langenud tarbesõidukite müügis tõusid mullu võrreldes üle-eelmise aastaga enam hinda suured kaubikud, tavaveokid ja bussid. Paremini läksid suured kaubikud, markidest Peugeot. ▸8

▸ **Kodumaja juht ja suuromanik Lembit Lump**

Kodumajal tellimusi 330 miljoni eest

Moodulmajade tootja Kodumaja on saanud Põhja-Euroopast tellimusi 330 miljoni krooni ulatuses, mis annab kolmandiku tehase aastamahust. Kodumaja juht Lembit Lump loodab, et see tähendab ettevõtte eduloo uut algust. ▸2

5MIN

Äp PÄEVA NÄGU

Vahur Kraft ▼

selgitab täna eurovea põhjust

Nordea panga eile hommikul avaldatud ülevaade Eesti majanduse tulevikust tekitas suurt vastukaja. Nimelt teatas Põhjamaade suurim finantskontsern, et Eesti peatse eurole ülemineku luhtumise risk on märkimisväärne. Nii pessimistlik pole üks-ki oluline arvaja viimasel ajal olnud. Swedbanki eelmise nädala majandusanalüüs väitis, et euro tulek 2011. aastal on väga tõenäoline. Täna panga majandusprognoosi tutvustav Nordea juht Vahur Kraft peab selgitama, mida pank tegelikult eurolootusest arvab.

KUMM.EE
Rehvide müük, paigaldus, parandus. Rehvihotell
Kummikunstnikute OÜ
Rästa 2A, Tallinn 13425
tel: 655 3556, 56 959 697
e-post: info@kumm.ee
Võimalik, et PARIM HIND EESTIS!

Ehitus Skandinaavia töödele kulub kolmandik võimsusest

Kodumaja sai Skandinaaviast 330 miljoni eest tellimusi

Moodulmajade tootja Kodumaja on saanud Põhja-Euroopast tellimusi 330 miljoni krooni eest, mis annab kolmandiku tehase aastamahust.

Lepinguid on 330 miljoni eest, mis tähendab Tartu ettevõttele kriisi lõppu, kirjutas rahvusvaheline uudiskiri news2biz.

Kodumaja allkirjastas 66 miljoni kroonise lepingu Kopenhaagenis ning teise sarnase mahus Oslos. Lisaks võideti Kopenhaageni linnavalitsuse hange, et ehitada 200 miljoni krooni eest üks sotsiaalelamu erivajadustega inimestele ja üks kortermaja.

Rahulolust puudu veel sada miljonit krooni

"Kui me suudaksime lisada veel saja miljoni eest käivet, võiks tulemustega rahule jääda," märkis Kodumaja juht ja suuromanik Lembit Lump.

Kodumaja kahe tehase – KM Element OÜ ja Kodumajatehase AS – tootmispinnad võimaldaksid saavutada käibeks kuni miljard krooni aastas. "Sellega võrreldes on 330 miljoni krooni eest tellimusi kindlasti väga hea algus ja tähendab Kodumaja ettevõtete jaoks palju," märkis Lump.

Ta lisas, et tootmisvõimsuste laiendamise plaani Kodumajal lähiajal pole. "Meil on piisavalt võimalusi ja võimsusi, et teha oma senisele eduloole restart ja seda hoopis kõrgemalt tasemelt," märkis ta.

Varsti võib uute töötajate palkamisele mõelda

Lump tahaks väga loota, et 2010. aasta alguse õnnestumised tähendavad seda, et Kodumaja ettevõtete jaoks on hullem selleks korraks möödas. "Samuti peame me võimalikus, et Kodumaja ettevõtete töötajate koosseis hakkab alates kevadest taas suurenema. Elame, näeme, liigselt ei tahaks siiski lootusi hellitada ja saatust narrida," rääkis ta.

2008. aastal oli Kodumaja käive 389 miljonit krooni, aasta varem 453 miljonit. Lump rõhutas, et hinnanguite andmisel majanduslanguse eelsete aastate käivetele tuleb meeles pidada, et KM Element OÜ uus tehas alustas tegevust alles 2008. aasta esimeses kvartalis.

Palkmajade tootja Mountain Loghome tegevjuht Tarmo Leisalu ütles, et nemad viivad üle poole oma toodangust Norrasse ning Eesti turg annab vaevalt 10 protsenti.

Eelmise aasta 11 kuuga oli Mountain Loghome'i käive 20 miljonit krooni ning lisaks veel teenuseid 5 miljoni eest.

"Norra turg on viimasel ajal kõige parem, seal majanduskriisi õieti polnudki," märkis Leisalu.

Tema sõnul on neil Norras kindlad partnerid. "Lootus on, et ka teistes riikides läheb paremaks, ent mitte Eestis," rääkis ta.

Enn Tosso, ehitusuudised.ee

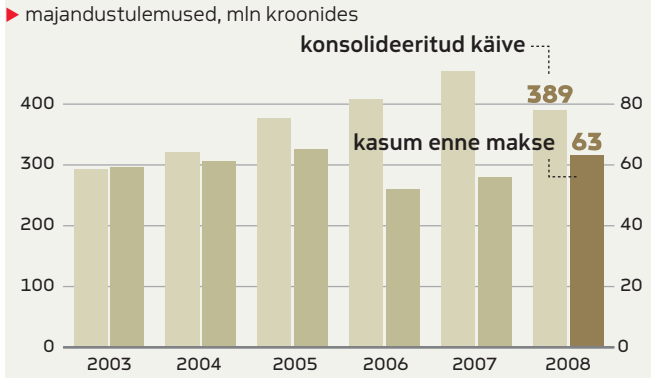

▶ **Moodulmajade tootja Kodumaja juhil Lembit Lumpil on põhjust rõõmustada – Kopenhaagen ja Oslo annavad sadade miljonite kroonide eest tegevust.** Foto: Andres Haabu

Äp TULEMUSED

Kodumaja kasum püsinud stabiilne

▶ majandustulemused, mln kroonides

Allikas: Kodumaja

Äp NUMBER

9,96%

▶ **on Kodumajas nii Rain Lõhmuse, Tõnis Sildmäe, Heldur Meeritsa, Mai Kaarepere, Olari Taali kui ka Tõnu Laagi osalus. Lembit Lump omab 40%.**

1 mld

▶ **krooni võimaldaksid Kodumaja kaks tehast – KM Element OÜ ja Kodumajatehase AS – aastakäibeks saavutada.**

TÖÖTUKASSA

Harri Taliga: kaustad olid vana logoga

Ametühingute keskliidu esimees Harri Taliga ei arva, et töötukassa oleks miljoni krooni eest meeneid ostes raha laristanud. Kuna möödunud aasta 1. mail tööturuamet likvideeriti ning selle funktsioone hakkas täitma töötukassa, siis oli vaja vahetada välja ka vana logoga kantseleikaubad – kaustad, pastapliiatsid, kellad –, selgitas Taliga.
Lisaks pastakatele ja kaustadele ostis töötukassa ka 15 000 helkurit, mis jagatakse töötutele.

ANDA ÜÜRILE
tootmis-, lao- ja büroruumid üldpinnaga 1700 m²
Tallinnas Laki tn.
Tel 51 57 246
riho.kolmarbuusi@gmail.com

Äp ÜKS KÜSIMUS

Töötukassa ostis 900 000 krooni eest meeneid ja kontoritarbeid.

Mis summa eest meeneid tellite?

▶ **Rein Rebane, OÜ K-Print juht**

Ei kavatse meenetele ühtegi kopikat kulutada. Kui riigiasutus, mis nutab, et ei tule rahaga välja, kulutab miljon krooni mitte millegi peale, siis see on väga kole lugu.

▶ **Olavi Andla, OÜ East Express juht**

Eelmisel aastal ostsime paarkümmend vihmavarju. Riigisektor ei adu üldse, kuidas raha teenitakse. Meie rabeleme, et kulud tagasi teenida ja siis töötukassa ostab miljoni eest meeneid. Mis te arvate, mida erasektori esindaja ütleb selle kohta – ajab vihale!

TURVATEENISTUS ALFASTAR
ALFA STAR
Valve-, tuletõrje- ja videoseadmete müük
Turvaprojektide koostamine ja projektijuhtimine
Tehniline- ja mehitatud valveteenus ning konsultatsioonid
Tel 606 6111
www.alfastar.ee
alfastar@alfastar.ee
TEHNILISE VALVE ERIPAKKUMISED GARAAŽIÜHISTUTELE

Äripäev
Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: **AS Äripäev**
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent **Tartus**
Väinu Rozental,
vainu.rozental@aripaev.ee

Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
Seminarid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
Raamatuklubi ja infolehtede toimetus:
tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290

Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee,
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

Äp NUMBER

1

▶ päeva nädalas teeb keskmine Soome ettevõtja rohkem tööd kui palgatöötaja, aastas tähendab see poolteist kuud.

Äp ÄRIPÄEV KIIDAB!

Toomas Kivimägi

Hiljuti Pärnu linnapeaks saanud Toomas Kivimägi tasus linna võla riigi ees – üle 16 miljoni krooni. Veel jaanuari alguses valmistus keskerakondlikult valitsetud linn riigilt abi küsima. Aasta lõpus oli suvepealinnal tasumata arveid kokku 60 miljoni kanti.

Äp HOMME

Kes on paalia ja tilaapia, keda Eestis üha rohkem kasvatatakse?

▶ loe Äripäevast

ÄRIPÄEV

ANDA ÜÜRILE

• äripind

• 106 m²

• Tartus Ringtee Selveris

• alates märtsikuust

Kaarsilla Kinnisvara OÜ
tel 733 8070, 53 311 056
viljar@kaarsilla.ee

Tööstus Toodanguks keevitatud veermikudetailid

Raudtee-sertifikaat lubab Audru firmal kuni veerandi võrra kasvada

Stockholmi börsil noteeritud kontserni Aros tütarettevõte Pärnumaal AQ Lasertool OÜ soovib tänavu kasvatada käivet veerandi võrra, 200 miljoni kroonini.

▶ Metalltoodete tootja AQ Lasertool kavatseb tänavu 15 töötajat juurde palgata. Foto: Julia-Maria Linna

AQ Lasertooli põhiklientide on lennuki- ja rongitootja Bombardier, autotootjad Scania, Volvo ja masinaehitaja ABB.

Metalltoodete tootja AQ Lasertooli juht Ragnar Koppel plaanib tänavu käivet 20–25% kasvatada. Ettevõtte eelmise aasta auditeerimata netokäive oli üle 163 miljoni krooni.

Kasvu võtmeks sertifikaat

Eelmise aasta oktoobris sai ettevõte uue, spetsiaalse raudtee veermiku osade tootmise kvaliteedisertifikaadi. "Seda kasutades on meie jaoks avanenud uued turud," sõnas Koppel.

Varem sai Bombardier tema sõnul AQ Lasertoolis toodetud komponente piiratult kasutada või edasi müüa. Nimelt määrab euroliidu regulatsioon, et kui kõik allhankijad tarneahelas ei oma sama sertifikaati, siis neilt osta ei tohi. "Seega on laienemisplaanid otseselt seotud selle sertifikaadi saamisega ja mitte ainult koostööga Bombardieriga, vaid ka teiste Euroopas tegutsevate raudteetööstuse ettevõtetega," rääkis Koppel.

Rootsi üksus Eestisse

Üks ettevõtte kasvu põhjustest Audrus on see, et firma omanik Aros Quality Group otsustas oma Rootsi Valdemarsviki üksuse detsembris sulgeda, vahendas rahvusvahelise uudiskiri news2biz Estonia. Valdemarsvikis töötas 73 inimest.

Äp NUMBER

2130

▶ töötajat on Aros Quality Groupil kokku Eestis, Rootsis, Bulgaarias ja Hiinas

Äp MIS ON MIS

AQ Lasertool OÜ

▶ Stockholmi börsil noteeritud kontserni Aros Quality Group AB tütarettevõte, tegutseb Audrus aastast 2003.
▶ Aros Quality Groupi käive oli 2008. aastal 1,7 miljardit Rootsi krooni, kasum 144 miljonit Rootsi krooni (2,5 miljardit ja 216 miljonit Eesti krooni).

Eelmisel aastal kasvas Lasertool AQ 117 inimeselt 138ni, tänavu plaanitakse kasvada umbes 15 töötaja ehk kümnendiku võrra. "Väljaõpe meie töötajaskonna hulgas võtab oma aja," põhjendas Koppel. "Meie võtmekompetents, mida me müüme, on tegelikult keevitamine. 95% meie toodangust on keevitatud veermikudetailid," lisas ta.

Pärnus töötajaid jätkub

Pärnumaal asuva tööstuselektroonika seadmete tootja ja müüja Scanfili personalispetsialist Kadri Karula arvas, et AQ Lasertooli laienemisplaan neid ei mõjuta. "Ruukki (Ruukki Products AS – toim) koondas palju töötajaid, usun, et AQ Lasertool OÜ leiab Pärnust endale üksjagu kaadrit," selgitas ta.

Teadaolevalt on AQ Lasertool väga hea palgatasemega ettevõte ning neil ei tohiks tööjõu leidmisega probleemi tekkida, märkis ta.

AQ Lasertooli teatel on kindel märk nende Audrusse jäämisest see, et emafirma Aros Quality Group ostis detsembris 50 miljoni krooni eest AQ Lasertooli kinnisvara. Varem rentis AQ Lasertool oma tootmisbaasi.

Katre Pilvinski

Sooduslaen Summa varasemast kolm korda suurem

Eksportijaid ootab 1,2 miljardit

Swedbank pakub koostöös KredExiga eksportivatele Eesti ettevõtetele alates jaanuarist soodusintressiga pikaajalist laenu, kokku on programmi maht 1,2 miljardit krooni, teatas pank.

Swedbanki ettevõtete finantseerimise divisjoni direktori Tauno Vanaselja sõnul on tegemist jätkuga projektipõhisele laenuressursile. "Eelmise projekti raha on praeguseks ammendunud ja uue programmi maht on kokku 1,2 miljardit krooni. See on varasemast ligi kolm korda suurem ning programm pakub lisaks laenule võimalust ka soodusintressiga liisinguks," selgitas Vanaselja.

Soodusintressiga laen tähendab ettevõtete finantseerimist tavapärasest madalama intressimarginaaliga, kasutades riigi vahendeid. Laenu pikkus on kuni seitse aastat ning laenu saab taotleda kuni 30 miljonit krooni.

Erandtingimustel on lubatud olemasolevate laenude refinantseerimine soodsama intressimääraga.

Laenu saamise tingimuseks on, et ettevõtte ekspordikäive on viimasel majandusaastal olnud vähemalt 8 miljonit krooni ja mitte vähem kui 20 protsenti ettevõtte kogukäibest.

Eelmise aasta lõpus allkirjastas KredEx laenuks lepingu UniCredit Bankiga.

aripaev.ee

TÖÖTUKASSA

Pevkuril tuleb selgitusi anda

Ajendatuna eilses Äripäevas ilmunud loost "Töötukassa ostis ligi miljoni eest meeneid" nõuab Keskerakond sotsiaalminister Hanno Pevkurilt selgitusi sellise summa kulutamise kohta.
Keskerakonna fraktsioon esitas sotsiaalministrile hulga küsimusi. Millistel kaalutlustel pidasite õigemaks meenete ostmist kui eelarve ülejäägi kandmist järgmisesse aastasse? Palun põhjendage, kuidas see 900 000kroonine kulu toetab valitsuse tööhõiveprogrammi? Kui palju on plaanis rahalisi vahendeid veel kulutada ametirekvisiitidele? Mitmele inimesele andsid antud riigihangete käigus soetatud esemete valmistamine Eestis tööd? Kas selline kulutamine ei häiri õiglustunnet?

RMK VÕTAB TÖÖLE

Riigimetsa majandaja RMK on metsaseadusega moodustatud riigitulundusasutus, mille põhiülesanded on riigimetsa säästlik ja efektiivne majandamine: metsa uuendamine, kasvatamine ja kasutamine ning metsakaitse. RMK korraldab riigimetsades ulukihoolet ning jahi- ja loodusturismi, samuti on RMK ülesandeks tagada igaüheõigusega seotud metsakasutus. RMK üle kogu Eesti paiknevates struktuuriüksustes töötab üle 800 inimese.

RMK võtab konkursi korras tööle

EHITUS- JA TRANSPORDISPETSIALISTI,

kelle põhiülesanded on korraldada ehitus- ja transpordialast tegevust RMKs

Nõuded kandidaadile:

- ehitusalane kõrgharidus või ehitusjuhi kutsetunnistus
- projektijuhtimise kogemus
- analüüsivõime ja tehniline taiplikus
- hea suhtlemisoskus
- autojuhilubade olemasolu

Pakume:

- mitmekülgset ja väljakutseid pakkuvat tööd
- kaasaegset töökeskkonda
- teadmistele, oskustele ja töötulemustele vastavat palka

Kandideerimiseks palume saata CV koos motivatsioonikirjaga hiljemalt 3. veebruariks RMK personaliosakonda aadressil Viljandi mnt. 18b, 11216 Tallinn või e-posti aadressil agnes.kurvits@rmk.ee märksõnaga "ehitus- ja transpordispetsialisti konkurss".

RMK

Viljandi mnt 18b, 11216 Tallinn
tel 676 7500, faks 676 7510
rmk@rmk.ee • www.rmk.ee

UUDIS

Äp NUMBER

6

▶ miljardi krooni võrra kasvas mullu tähtajalisel kroonihoiusel seisva raha maht. Kokku 152 hoiusemiljardist on tähtajaliselt hoiustatud 48 miljardit krooni.

Hoiusel

Intress

Pangad lasevad kroonihoiustest lahti

Äp
Jaana Pikalev
jaana.pikalev@aripaev.ee

Eesti pangad on viimastel nädalatel jõuliselt kukutanud kroonihoiuste intressi, mis spetsialistide sõnul tähendab, et raha hakkab hoiuste asemel otsima teisi investeerimiskohti, sh kinnisvara.

Kroonihoiuste intressid on kukkunud aastataguselt tipptasemelt, pea 7 protsendilt sisuliselt 2 protsendile.

"Mul on praegu deposiidid 7protsendilise tootlusega, selle aasta jooksul hoiused lõppevad, siis on probleem. Seda probleemi saab lahendada ainult börsi kaudu," lausus E-Finance OÜ tegevjuht Raivo Hein.

Ta lisas, et ei näe muud va-

▶ Merko Ehituse juhatuse liige Alar Lagus: hoiuseintresside langus paneb mõtlema alternatiivsetele rahapaigutustele.
Foto: Peeter Langovits/Postimees/Scanpix

Äp TSITAAT

> **Hoiused konkureerivad eelkõige kinnisvaraga, nii et sel turul on oodata positiivset mõju langevatest intressidest.**

Stefan Andersson, väikeinvestor

Äp KOKKUHOID

150

▶ **miljonit krooni kuus säästavad pangad kroonihoiustajatele makstava summa pealt tänu järsule intressilanguse-le. Kui mullu samal ajal kulus pankadel intressimakseteks 250 miljonit krooni kuus, siis nüüd vaid 100 miljonit.**

lebava raha kasv kinni

Hoiuseintressid jäävad lähiajal madalaks

Pankade sõnul on euro- ja kroonihoiuste intresside lähenemine tingitud krooni likviidsuse suurenemisest ja lootusest, et Eesti liitub õige pea eurotsooniga.

likut, kuna praegune kroonihoiuse intressimäär on väga viletsa tootlusega. "Eks see majandus on ikka nii, et kui deposiidiintressid langevad, siis aktsiaturg hakkab kosuma ja vastupidi – kui aktsiad hakkavad kukkuma, siis liigub raha jälle deposiitidele tagasi," üldistas Hein olukorda.

Positiivne mõju kinnisvaraturule

Väikeinvestor Stefan Andersson, kes hiljuti kritiseeris Skandinaavia panku kõrgete intressimääradega Eesti turult raha kokkukorjamises, arvas nüüd, et hoiuste intresside langus tõukab inimesed jälle kinnisvarasse investeerima.

"Eestlaste suurimad investeerimishuvid koduturul on hoiusekonto ja kinnisvara. Seega konkureerivad pangahoiused eelkõige kinnisvaraga, nii et eelkõige sel turul on oodata positiivset mõju," kommenteeris Andersson, lisades, et pigem on kroonihoiuste intressid normaliseerunud pärast eelmise pooleteise aasta liialdusi.

"Ja lisaks sellele avaldab mõju muidugi euro-ootus, mistõttu krooniintressid konvergeeruvad eurointressidega," lisas ta.

"Kindlasti on hoiuste madal intressitase Merko Ehitusele ebameeldiv sündmus, kuid teisalt paneb see hoiustajaid rohkem mõtlema alternatiividele," lausus Merko Ehituse juhatuse liige Alar Lagus.

"Madal hinnatase ning selle baasil mõistliku riskiga saavutatav tootlus julgustab investoreid ja tarbijaid vaba raha investeerima ja see elavdab majandust."

"Tõenäoliselt hakkab julgem kohalik raha veel enne euro tulekut otsima investeerimisvõimalusi," lisas Langus.

Tarbimisega hoiuseintress seotud vaid servast

Kaupmeeste liidu juhatuse esimees Kati Kusmin ei usu, et hoiustelt vabanevad miljardid kohe tarbimisse lähevad.

"Tarbimist hoogustavad teised faktorid rohkem. Nad on mõnel määral seotud, aga see mõju ja seos ei ole väga suur," lausus Kusmin. "Tarbima hakatakse mitte kroonihoiustest sõltuvalt, vaid sellest, kuidas tõuseb usaldus majanduse ja töökohtade taastumisse."

Teatud mõju hoiuste intresside langemisest on tundnud ka ASi Go Group tegevjuht Anti Selge. Möödunud aastal kõrgete intresside ajel hoiustasid ka nemad lühiajaliselt deposiitidega.

"Samuti võib öelda, et kroonihoiuste intressimäärad on langenud pankadepoolse hoiuste kaasamise vajaduse vähenemisega," tunnistas Sampo Panga finantsdirektor Ivar Pae.

Ka SEB investeeringute suuna äriarendusjuht Kaur Elviste tõi välja statistika, millest on näha, et 2007. aasta kevadeni olid krooni- ja eurohoiuste aastase hoiuse intressid võrdsed.

"Euroga liitumise tõenäosuse suurenemine peaks kaasa tooma selle, et need intressid peagi jällegi ühtlustuvad," valgustas Elviste.

Küsimusele, kas on märgata tendentsi, et hoiuse intressimäära langedes on inimesed hakanud otsima paremaid võimalusi oma raha paigutamiseks, arvas Elviste, et iga majanduslikult mõtlev inimene on hakanud otsima tähtajalise hoiuse asemele uusi võimalusi raha paigutamiseks.

"SEB julgustab oma kliente seda tegema, kuna euro- ja sellega ka krooniintressid jäävad lähiajal madalaks," möönis Elviste tõsiasja, et raha hinna muutumine puudutab kõiki panku peaaegu samamoodi, seega on intressi-de alanemine olnud valdav.

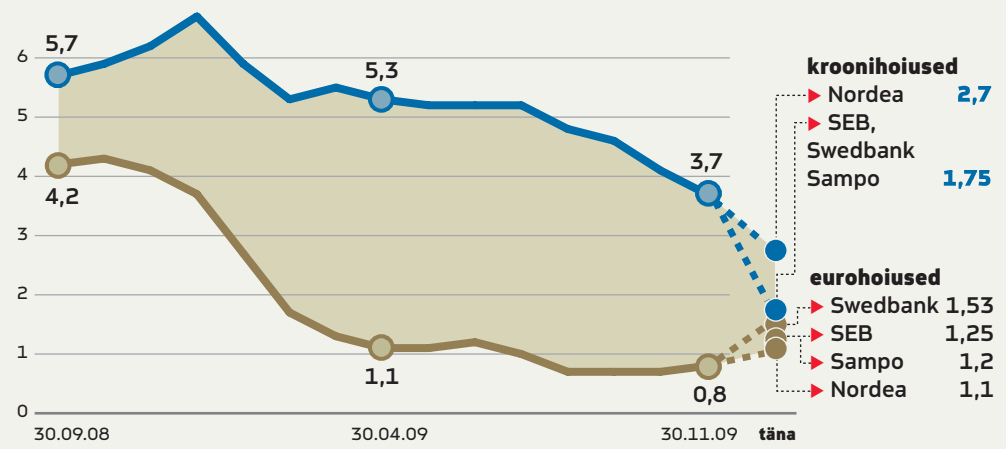
"Samas peab arvestama, et kõrgemaid tootlusi saab teenida vaid siis, kui inimene on valmis ka kõrgemat riski võtma. Ilma investeerimisriskita aktsiaturu tootluste teenimine on selleks korraks ajalugu," analüüsis Pae, viidates sellele, et muudatusi on muutunud keskkonnas vaja teha ja tavaline tähtajaline deposiit ei ole praegu enam kõige kavalam mõte.

Ka Nordea jaepanganduse divisjoni juht Olavi Pakkonen tõdes, et hoiuseintressimäärade langedes liigub osa deposiitidest tavaliselt investeerimistoodetesse.

Äp VÕRDLUS **Hoiuseintressid**

Vahe krooni- ja eurohoiuste intresside vahel sulas paari kuuga

▶ aastase hoiuse keskmised intressimäärad Eesti pankades, protsentides

Allikas: Eesti Pank, pangad, Äripäev

Nüüd on aeg kevadine reis ära broneerida!

Soodsad hinnad on saadaval Euroopa igas suunas!

Tallinnast →		Tartust →	
Amsterdam	2100:-	Amsterdam	2096:-
Berliin	2190:-	Berliin	2186:-
Brüssel	2280:-	Brüssel	2276:-
Dublin	2110:-	Frankfurt	2306:-
Düsseldorf	2310:-	Manchester	2266:-
Frankfurt	2310:-	Milaano	2869:-
Genf	2760:-	München	2907:-
London	2230:-	Pariis	2226:-
Manchester	2320:-	Zürich	2306:-
Milaano	2420:-		
München	2440:-		
Pariis	2230:-		
Zürich	2230:-		

Kopenhaagen Stockholm Oslo Helsingi Brüssel Dublin New York Dubai Peking

www.sas.ee

SAS Scandinavian Airlines

A STAR ALLIANCE MEMBER

Müügil: 14.01.10.–26.01.10. Lendamiseks: 08.02.10.–31.03.10. Ühe suuna hinnad. Kohtade arv on piiratud. Kehtivad lastesoodustused. Broneerimiseks külastage veebilehte www.sas.ee või helistage telefonil 16663 (kõne hind on 15 krooni).

▶ **Paldiski Sadamate ASi endine juht Robert Antropov tahtis kiiret tee-ehitustööd, et Venemaale autosid vedama hakata, ent tööde eest tasumisega ta ei kiirustanud.** Foto: Rauno Volmar/Eesti Päevaleht

Teedeehitaja tahab Paldiski Sadamalt võlga kätte saada

Võlg Paldiski Sadamate ASil tasumata 17 mln

Äp **Koit Brinkmann**
koit.brinkmann@aripaev.ee

Sügisel pankrotistunud Eesti Teede Grupp OÜ omanikud süüdistavad ettevõtte põhjaminekus Paldiski Sadamate ASi, kes on kahe objekti eest jätnud maksmata kokku ligi 17 miljonit krooni.

Sadamameeste arvates on see summa aga üles blufitud ning ühte tööd pole nad tellinudki.

Eesti ühtedele rikkamatele ärimeestele Aleksei Tšuletsile ja Aleksandr Nakonetšnõile kuuluva Paldiski Põhjasadama üks äriidee on sõiduautode transiit Venemaale. Selleks rajati Paldiskisse suured autode ladustamise platsid ning aasta tagasi hakati ehitama Koidula piiriraudteejaama lähistele sõidu- ja veoautode transpordikeskust ning logistikajaama. Viimase ehitamiseks võitis ettevõte Värska valla korraldatud hoonestusõiguse konkursi.

2008. aasta eelviimasel päeval saatis tollane sadama juht Robert Antropov Eesti Teede Grupp OÜ juhatuse liikmele Madis Metsale kirja: "Käesolevaga teatame, et Teie esitatud projekteerimis- ja ehitustööde pakkumine Koidula transpordikeskuse esimese ehitusjärgu rajamiseks on osutunud edukaks. Teie esitatud töövõtulepingut võime lugeda meievaheliseks raamlepinguks."

Ehitaja, pimestatuna terendavast suuremahulisest põhilepingust, tormas kohe pinnasetöid tegema. Masinad müttasid kolm kuud, kohalik lehtki kirjutas, et suve alguseks on parklad ja teedelt mahasõidud valmis.

Kuid siis saabus objektile vaikus – kolm aastat peatöövõtuga tegelenud teedeehitaja võlad alltöövõtjate ning karjääride eest kasvasid lumepallina ning tööd tuli seisma panna. Võlad kuhjusid, sest tellija ehitajale raha ei maksnud.

Äp **TASUB TEADA**

▶ **Mullu suvel pöördus teedeehitaja Nordecon Infra Paldiski Põhjasadama omanikega seotud OÜ Altoona vastu kohtusse, kuna neil oli Paldiskisse ehitatud autoplatside eest saamata paarkümmend miljonit krooni.**

▶ **Altoona Tallinnas Tõnismäel asuvale kinnistule, kus asub Tšuletsi ja Nakonetšnõi äride kontor, on seatud Nordecon Infra kasuks 13,5 miljoni kroonine kohtulik hüpoteek.**

▶ **"Oleme võlgnevuse teemadel teise osapoolega kontaktis ning püüame leida lahendusi, et tehtud töö eest ka tasu kätte saaks," kommenteeris Nordecon Internationali juhatuse liige Jaano Vink sügisel.**

Äp **KES ON KES**

▶ **Eesti Teede Grupp OÜ**
Pankrotis
Osanikud: 50% Boriss Ivanov (ASi NG Eesti kaudu), 25% Reigo Proos ja Madis Metsa

▶ **Paldiski Sadamate AS**
Aktsionär CNP Investments N.V., nõukogu liikmed Aleksei Tšulets, Aleksandr Nakonetšnõi, Aleksei Mürisep

"Töid tegime üle 10 miljoni krooni eest, kuid ühtegi senti me selle eest Paldiski Sadamatelt siiani saanud ei ole," rääkis Metsa.

Kuid Koidula objekt pole ainuke pooltevaheline vaidlusobjekt, ka Paldiskisse 2008. aastal rajatud autoplatsi eest on Metsa kinnitusel neil siiani saamata ligi 7 miljonit.

"Antropov muudkui ajas takka, et ehitamisega on kiire-kiire, kuid hiljem rahaküsimise peale kõlas vaid kohe-kohe ja homme-homme. Me ei usu enam ühtegi sõna, mida nad räägivad," sõnas Metsa. Ka meenutas ta, kuidas Paldiski linnapea Jaan Mölder pidas korra ehituse juures kinni ja ütles meestele, et nagunii te töö eest raha ei saa. Nii läkski.

"Millegipärast hakkasid nad ise ehitama, meie seda neilt tellinud ei ole," lausus Paldiski Sadamate nõukogu esimees Aleksei Mürisep küsimusele Koidula projekti võlgade kohta.

Mürisepa positsioon oli, et töid on tehtud 3 miljoni eest ning nii palju ollakse nõus ka maksma. Asja näitlikustamiseks lisas ta: "See on sama asi, kui sa lähed ostma autot, mis maksab 100 000 krooni ja siis pannakse sinu teadmata lisavarustust juurde ja küsitakse hoopis miljon krooni. Aitäh, me ei taha sellist autot!"

Tema arvates pole Eesti Teede Grupi omanikud kõige ausamalt äri ajanud, sest neil on sarnaseid võlavaidlusi ka teiste firmadega. Paldiski autoplatsi rajamise eest tasumiseks on Mürisepa kinnitusel koostatud maksegraafik ja nad maksavad korrektselt pankrotihaldurile.

Antropov kaitses ekstööandja huvisid

Suvel riigikogusse pääsenud Robert Antropovi eestvedamisel muudeti riigipiiri seadust, mis edendab ka tema eelmise tööandja äriedu.

Läinud suvel riigikogusse pääsenud Antropovi eestvõttel muudeti hiljuti riigipiiri seadust. See puudutab otseselt ka Paldiski Sadamate projekti Koidulas. 2010. aasta algusest kehtima hakanud muudatuse järgi tohib nüüdsest piiri ületamise reguleerimise eest tasu võtta. "See oli Antropovi teene, tema initsiatiivil algatati seaduse muutmise eelnõu," teadis Värska vallavanem Raul Kudre.

Ka Mürisep oli endise Põhjasadama juhi tegevusega rahul – enam pole ettevõtte äriplaani kordaminekul Koidulas seadusandlikku tõket.

Vaidlus teedeehitajaga meenutab aga Antropovi kemplemist reklaamifirmaga Droom 2007. aasta riigikogu valimistel tehtud kulutuste tasumisel. **Koit Brinkmann**

Prognoos Eesti liitumine euroga aastal 2011 on võimalik

Nordea sõnastas hinnangu Eesti euroloototustele ümber

Nordea pank täpsustas tagantjärele eile avaldatud majandusprognoosis Eesti euroloototustele antud hinnagut, mis algses versioonis nägi märkimisväärset riski, et euro viibib.

Foto: Julia-Maria Linna

Äp NUMBER

4%

▶ suurust SKP kasvu prognoosib Nordea Eestile 2011. aastaks, Lätile 2,7% ja Leedule 3%.

▶ **Nordea peaökonomist Martti Nyberg kinnitab, et ka Nordea pank peab Eesti liitumist euroga 2011. aastal võimalikuks.**

Algselt teatas Nordea pank, et peab Eesti liitumist euroga aastal 2011 jätkuvalt võimalikuks, kuid edasilükkumise risk on suur. Nordea analüütik Annika Lindblad nentis eilses majandusprognoosis, et Eesti on inflatsioonikriteeriumi täitnud ning ka riigi võlatase on madal. Suurim probleem on eelarvedefitsiidiga, mis riskib ületada 3% piiri SKPst.

"Euroala liikmeks saamiseks peab EL aga olema ühtlasi veendunud, et eelarve konsolideerimiseks kasutatud abinõud kujutavad endast püsivaid muutusi. Peame Eesti liitumist euroga 2011. aastal jätkuvalt võimalikuks, kuid liitumise edasilükkumise risk on märkimisväärne," kirjutas Lindblad.

Ebatäpne sõnastus

Hiljem läkitatud täpsustuses märkis Nordea peaökonomist Martti Nyberg, et Eesti euroloototusi käsitlev tekstiosa majandusprognoosis ei väljenda päris selgelt panga seisukohta, mis peab euro tulekut Eestis aastal 2011 siiski pigem võimalikuks. "Leiame, et ehkki mõned Eesti euroalaga liitumist puudutavad riskid püsivad, peame Eesti liitumist euroalaga 2011. aastal võimalikuks," täpsustas Nyberg.

Balti riikidele prognoosib Nordea tänavu jätkuvat SKP langust. Eesti SKP võib tänavu kahaneda 0,5%, Lätil 2,9% ning Leedul 2,4%.

Balti riikide majanduskasvu toibumine sõltub nõudluse taastumisest eksporditurgudel. Eesti majandus võib uuesti kasvule pöörata 2011. aastal, kuid mitte enam sellises tempos nagu mõni aasta tagasi, teatas pank.

"Euro Eesti majanduse kõiki probleeme ei lahenda, eriti mis puudutab konkurentsivõime paranemist," kirjutas Lindblad.

Leedul pole Nordea hinnangul euroloototust enne 2014. aastat. Lätis ei saa aga poliitilise olukorra hapruse tõttu välistada uut valitsuskriisi. See tõstaks taas spekulatsioonid lati devalveerimisest, kui rahvusvahelise abilaenuga probleemid tekivad.

Swed: liitumine tõenäoline

Swedbank teatas eelmisel nädalal oma prognoosis, et Eesti üleminek eurole aastal 2011 on väga tõenäoline. "2010. aasta esimesel poolel selgub, kas Eesti suudab täita euro kasutuselevõtuks vajalikud tingimused ning kas 2011. aastast tuleb käibele euro. Meie hinnangul on see väga tõenäoline," kirjutas oma hinnangus Maris Lauri.

Sirje Rank

LAEVALIIN

Helsingist Peterburi saab liinilaevaga

Helsingi ja Peterburi vahele kavandatakse regulaarset laevaühendust alates aprillist, vahendas Helsingin Sanomat Ilta-Sanomate uudist.
Vene taustaga ettevõte ST. Peter Line kavatseb laevaga Princess Maria aprillist alates viis korda nädalas Helsingi ja Peterburi vahet sõita .

VÕLAD

Pärnu maksis riigile 16 mln maksuvõla

Eelmisel nädalal tasus Pärnu linn riigile kõik maksuvõlad, teatas Pärnu linnavalitsus. 31. detsembri seisuga oli linnavalitsuse maksuvõlg 16,1 miljonit krooni. Linnavalitsus tasub maksuametile erijuhtude tulumaksu, kinnipeetud tulumaksu, sotsiaalmaksu, töötuskindlustusmaksed, käibemaksu ja maamaksu.

TTÜ MAJANDUSTEADUSKOND KOOLITAB

1-aastane koolituskursus algab 29. jaanuaril 2010. Õpe vastab raamatupidaja I ja osaliselt II kutsekvalifikatsiooni nõuetele.

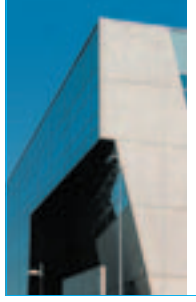
RAAMATUPIDAJA-FINANTSIST

- Raamatupidamisarvestus
- Maksundus
- Juhtimis- ja kuluarvestus
- Finantsaruandluse analüüs
- Ettevõtte finantsjuhtimine
- Palgaarvestus

1-aastane koolituskursus algab 30. jaanuaril 2010. Õpe vastab raamatupidaja II ja osaliselt III kutsekvalifikatsiooni nõuetele.

PEARAAMATUPIDAJA-FINANTSJUHT

- Finantsarvestus ja -aruandlus
- Kontserniarvestus
- Kuluarvestus
- Maksundus
- Finantsaruandluse analüüs

1918 TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
MAJANDUSTEADUSKOND

www.majanduskoolituskeskus.ee

Akadeemia tee 3, Tallinn 12618 • Infotelefon: 620 4006(5)
mare.orav@tseba.ttu.ee, piret.puskar@tseba.ttu.ee

AS Eesti Statoil on rahvusvahelise kontserni Statoil ASA tütarettevõte ning juhtiv mootorikütuste jaemüüja Eestis, teenindades igal kuul 1,5 miljonit klienti. AS-il Eesti Statoil on 46 teenindusjaama ja viis 1-2-3 automaatjaama üle Eesti. Statoili teenindusjaamades töötab üle 500 inimese ning Tallinna peakontoris 50 inimest. Oma klientide, partnerite ja töötajate jaoks soovib Statoil olla hea energia allikas, hoolides oma äritegevuses keskkonnast ja toetades elutervete väärtuste levikut. Eesti Statoili ärikliendiosakonna eesmärk on olla klientide poolt tunnustatud kui esmaklassiline ja turul juhtivat positsiooni omav äriklientidele suunatud müügiorganisatsioon.

Seoses töömahu suurenemisega ootab Statoili ärikliendiosakond oma 10-liikmelisse meeskonda

ÄRIKLIENDI MÜÜGIESINDAJAT (telefonimüük)

kelle töö põhieesmärk on kaardiklientidele suunatud toodete ja teenuste müügimahu kasvatamine läbi uute kliendikontaktide loomise, (äri)kliendikaartide müügi, kliendisuhete hoidmise ja arendamise.

Ärikliendi müügiesindaja peamised tööülesanded:

- Telefonimüük sihtgruppide nimekirjade alusel;
- Pakkumiste koostamine, uute teenuste ja toodete tutvustamine ja lisamüük;
- Kaarditaotluste käsitlemine, uute kliendikaardilepingute ja lisakaartide taotluste vormistamine ning deebet- ja krediitkaartide väljastamise protsessi algatamine;
- Kliendisuhete arendamine, kliendiprobleemide ennetamine ja lahendamine;
- Vajaliku dokumentatsiooni komplekteerimine, krediidilimiidi kooskõlastamine ja kliendiandmebaaside töötlemine.

ÕLIDE JA MÄÄRDEAINETE MÜÜGIINSENERI

kelle töö põhieesmärk on Statoili määrdeainete müügimahu suurendamine läbi erinevate valdkondade ettevõtetele aktiivse ja sihipärase hulgimüügi teostamise.

Õlide ja määrdeainete müügiinseneri peamised tööülesanded:

- Aktiivne määrdeainete müük;
- Äriklientidega kohtumine ja läbirääkimiste pidamine;
- Äriklientide kvaliteetne teenindamine ja aruandlus;
- Uute ärivõimaluste leidmine ja rakendamine;
- Pidev kursisolek õlide ja määrdeainete jae- ning hulgiturul toimuvaga Eestis.

Kandideerimise eeldused mõlemale ametikohale:

- Vähemalt kesk-eriharidus või kõrgharidus omandamisel;
- Äriklientidele suunatud müügitöö kogemus;
- Väga hea eneseväljendusoskus
- Julgus ja soov teostada müüki;
- Läbirääkimisoskus ja müügitehnikate tundmine;
- Väga hea arvuti kasutamisoskus ja arvutiga töötamise kogemus; andmebaaside kasutamise kogemus;
- Kohaliku turu hea tundmine äriklientidele suunatud müügi valdkonnas;
- Inglise ja vene keele oskus suhtlustasandil.

Õlide ja määrdeainete müügiinseneri ametikohale kandideerimisel on oluline autojuhilubade olemasolu.

Omalt poolt pakume:

- pidevat arengut ja karjäärivõimalusi toetavat rahvusvahelist töökeskkonda;
- kindlat põhipalka ja tulemustest sõltuvat tulemustasu;
- ametiautot ja selle kasutamise võimalust isiklikuks otstarbeks

Kandideerimiseks palume sisestada ankeet ja vastata esitatud küsimusele Statoili koduleheküljel www.statoil.ee > Töölesoovijale > Müügiesindaja või Õlide ja määrdeainete müügiinsener hiljemalt 7. veebruariks 2010.

STATOIL

ÄRIPÄEVA KOOLITUSED

JAANUAR–VEEBRUAR 2010

26. jaanuar
KÕNELEMINE – SEE ON IMELIHTNE!
Kuidas muuta oma kõne veenvaks ja meeldejäävaks?
Koolitaja on MARTIN VEINMANN
Koolituse hind 3560 krooni (+km)

28. jaanuaril alustab
UUE JUHI KOOL
Kuus moodulit
Koolitajad on MARI KÕLLI, ANDRES LIINAT, MARGUS TINITS, MARE PORK, SILVA LAIUS ja MARTIN VEINMANN
Koolituse hind 24 600 krooni (+km)

2.–3. veebruar
FINANTSARVESTUS ETTEVÕTTE VÕTMEISIKUTELE
Kuidas lugeda raha ja mõista raamatupidajat?
Koolitaja on MARGUS TINITS
Koolituse hind 7560 krooni (+km)

4. veebruar
ENERGIALAENG MURRANGULISTEKS AEGADEKS
Kuidas mõelda muutuste ajal?
Koolitaja on MARE PORK
Koolituse hind 2760 krooni (+km)

10. veebruar
KOMMUNIKATSIOONI KORRALDAMISE ALUSED
Kuidas edastada turule tulemuslikke sõnumeid?
Koolitaja on JANEK MÄGGI
Koolituse hind 3920 krooni (+km)

Täpsemat koolituste tutvustust vaata aadressil www.koolitus.aripaev.ee
Hind sisaldab koolitusmaterjale, lõunasööke ja kohvipause.
Registreerimine ja info aadressil koolituskeskus@aripaev.ee, koduleheküljel www.aripaev.ee/koolitus või telefonil 667 0413.

WWW.ARIPAEV.EE/KOOLITUS Äripäev

Automüük Kõige vähem kahanes busside müük

Tarbesõidukite müük kukkus 70 protsenti

2009. aastal kahanes tarbesõidukite müük 70 protsenti, samas tõusid üle-eelmise aastaga võrreldes mullu enam hinda suured kaubikud, tavaveokid ja bussid.

▸ **Sel aastal juubelit tähistav Peugeot kerkis mullu Eestis enim ostetud tarbeautode margiks, konkurendid arvavad, et ka tänavu võib Prantsuse autotootjal midagi varuks olla.** Foto: Andras Kralla

Seevastu väikesed kaubikud, raskeveokid ja pikapid on Autode Müügi- ja Teeninduset-tevõtete Eesti Liidu (AMTEL) andmeil oma turuosa minetanud.

Tarbesõidukeist olid mullu kõige popimad suured kaubikud, markidest Peugeot. Tootegruppide lõikes kahanes müük eelmisel aastal tunamullusega võrreldes 12–82 protsenti.

Raskeveokitel tagasilöök

Vähim ehk 12 protsenti kukkus busside müük, mis 2008. aastal langes enim, 57 protsenti. Suurim langus tabas raskeveokite müüjaid, üle 16tonnise täismassiga veokeid müüdi 82 protsenti vähem kui aasta varem. Seejuures oli tunamullusel aastal raskeveokite müük tootegruppide lõikes kõige edukam.

Amserv Auto juhi Mart Mägi sõnul on niigi väikese autoturu taustal veelgi väiksem tarbesõidukite müük eriti tundlik. Tarbesõidukite turg on sõiduautode turuga võrreldes suhteliselt stabiilne, märkis ta. Teisalt andis müüginumbrites tugevalt tunda, kui mõni firma otsustas oma masinad korraga välja vahetada, lisas Mägi.

Tugevalt vähenenud raskeveokite müügimahud käivad tema ütlusel oma rada. "Raskeveokite puhul ei ole niivõrd määrav nende hind, vaid kas on kliente," sõnas ta. Liiati on oluline arvestada, millal esitati tellimus ja millal see täideti, lisas Mägi.

Peugeot' tagasitulek

Amserv Auto juhi kinnitusel on huvitav, et tarbesõidukite müügis võttis Peugeot Citroënilt esikoha. "Peugeot oli aastaid varjusurmas ja nüüd tuli esimeseks. Sel aastal on Peugeot'l ka juubel – ehk on neil midagi veel varuks," lisas Mägi.

Saksa Auto juhatuse esimehe Jussi Pärnpuu sõnul on tarbeautode müügi osatähtsuste muutus ilmselt kriisiajale omane.

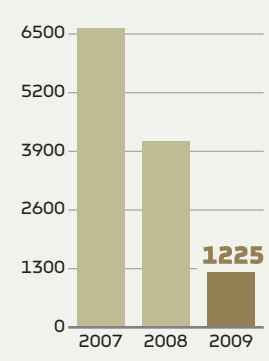
"Põhjus selles, et väikekaubikuid osteti siis sõiduautodeks, kuid nüüd sõid sõiduautod väikekaubikud välja. Teiseks langesid suurte kaubikute hinnad nii palju, et neid oli lihtsam saada," selgitas ta tarbeautode müügi osatähtsuste muutust aastail 2008–2009.

Siim Sultson

Äp VÕRDLUS

Müük langes mullu 70 protsenti

▸ tarbesõidukite müük Eestis

Allikas: AMTEL

Äp NUMBER

184

▸ **kaubikut müüs mullu Peugeot, järgnes Citroën 134 kaubikuga. Seni liidripositsioonil olnud Mercedes-Benz langes neljandaks.**

Äp TAUST

▸ **Üle-eelmisel aastal müüdi Eestis 1337 suurt kaubikut, mullu 546. Busse müüdi vastavalt 67 ja 59, tavaveokeid 155 ja 61, väikeseid kaubikud 943 ja 235, raskeveokeid 1124 ja 202, pikape 492 ja 122.**

▸ **Suurte kaubikute turuosa oli mullu Eestis 44,5%, bussidel 4,8%, tavaveokeil 5%, väikestel kaubikutel 19,2%, raskeveokeil 16,5%, pikapidel 10%.**

Äp TSITAAT

"Raskeveokite müügimahud käivad oma rada, nende puhul ei ole niivõrd määrav hind, vaid kas on kliente.

Mart Mägi, Amserv Auto juht

Automüük Euroopa suurim langeja oli mullu Läti

Eestlased olid eelmisel aastal Baltimaade suurimad autoostjad

Euroopa Autotootjate Ühingu hinnangul kukkus eelmisel aastal automüük enim Lätis, Euroopa üldpilt näitas nappi tõusu, eestlased jäid Baltimaade priimusteks, teatas Baltic Course.

Võrreldes 2008. aastaga müüdi mullu Euroopas 1,6% autosid enam. Kui 2008. aastal registreeriti 14 253 489 uut autot, siis 2009. aastal 14 481 545 autot. Euroopa Liidus oli samal ajal kasv 1,3% ehk 13 934 898 uuelt autolt 14 116 052 autole.

Balti riikide seas kukkus eelmisel aastal automüük enim Lätis, 80,5%. Sellega hoiavad lätlased Euroopas esilangeja kohta. 2008. aastal müüdi Lätis 19 205 uut autot, 2009. aastal 3745 autot.

Leedus oli 2009. aastal tagasiminek, võrreldes 2008. aastaga, 67,4% ehk 20 239 autolt 7003 autole. Eestis oli taandumine Balti riikide väikseim, 66,2%.

Samuti müüdi Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2009. aastal uusi autosid enam ehk 8234 tükki. 2008. aastal oli Eesti näitaja 24 361 uut autot.

logistikauudised.ee

▶ **Kui tuleb valida, siis pigem tõsta kaudseid makse, sealhulgas käibemaksu, kui töökohti loovad ettevõtted löögi alla seada, arvab PwC Kesk- ja Ida-Eurooopa regiooni juht Steven Snaith.** Foto: Andras Kralla

Maksupoliitikas mänguruumi vähe

Dilemma Suurema maksu alla valijad või ettevõtted

Äp
Sirje Rank
sirje.rank@aripaev.ee

Majanduskriisist toibuma hakanud maailmas teravneb konkurents kapitalile, kuid maksupoliitika manööverdamisruumi pärsivad kriisi ajal paljudes riikides kiiresti kasvanud võlad.

Suurimad "maksulahingud" ei terenda siiski niivõrd riikidevahelises konkurentsis, kuivõrd ettevõtjate ja poliitikute vahel riikide sees, arvab PwC Kesk- ja Ida-Euroopa regiooni maksuteenuste juht Steven Snaith.

Millised muutused terendavad kriisi järel Ida-Euroopa maksupoliitikas?

See piirkond vajab välisinvesteeringuid, kuid paljudel riikidel on suured defitsiidid. Siit dilemma – kui konkureerid kapitalile, vajad atraktiivset maksurežiimi. Defitsiidi rahastamiseks tuleb aga makse tõsta ja kulusid kärpida.

Lisaks on suur vahe selles, mis on poliitiliselt rahvale enam vastuvõetav ja mida majandus vajab. Investoritele on parem kaudsete maksude tõstmine. Valijatele on atraktiivsem öelda, et paneme käibemaksu tõstmise asemel rikastele maksu otsa.

Siin tuleb valitsustel siiski ettevaatlik olla – välisfirmadel on riikide vahel valida, eriti ELis pole piiridel enam varasemat tähtsust.

Perspektiivis arvan, et maksumäärade tõstmise asemel püütakse vähendada erandeid. Maksustamise põhirõhk nihkub kaudsetele maksudele ning lisandub uusi makse eelkõige keskkonnaalalt. Ettevõtte tulumaksu langustrend peatub.

Mis saab ühtlasest maksumäärast?

Surve see progresseeruvaga asendada kasvab. Kui aga jõukate maksu järsult tõsta, riskib osa tulust põranda alla tagasi minna.

Eesti kaalub sotsiaalmaksu lae kehtestamist ...

Seda on teinud paljud riigid. Kui ettevõtja vaatab, et lage pole, on see negatiivne signaal. Iseasi, kas jõukamast otsast saadud lisatulu on seda väärt – lõviosa maksust laekub ju 90% elanikkonnalt. Valijatelt teenid punkti, kuid välisfirma võib peakontori luua mõnda teise riiki.

Samuti võib erinevatest maksusoodustustest investorile olulisemgi olla see, kas maksureegleid on lihtne täita ning kuidas maksuamet ettevõtjaid kohtleb.

Kas Ida- ja Lääne-Euroopa vahel on olulisi erinevusi?

Maksumäärade poolest jääb Ida-Euroopa atraktiivseks, sest ka Lääne-Euroopa tõstab makse. Suurbritannias tõuseb tulumaksu ülempiir 50%-le. Ja Lääne maksuametid on agressiivsemaks muutunud, et kõik maksud kätte saada. Samas Venemaa maksuamet on kriisi ajal käitunud vastupidiselt – ilmselt on valitsus enam mures töökohtade säilimise pärast ega soovi ettevõtetele lisaprobleeme.

Tööjõukulude poolest on Ida-Euroopa samuti jätkuvalt atraktiivne. Seda eelist ei võiks kõrgete tööjõumaksudega maha mängida.

Eesti usub, et on väikse defitsiidi tõttu heas seisus.

Surve makse tõsta on väiksem, oluline on luua jätkusuutlik maksusüsteem, mis säilitab riigi konkurentsivõime. Reinvesteeritud kasumi maksuvabastus ja lihtne maksusüsteem on investoritele jätkuvalt atraktiivsed. Maksumäärade poolest on Eesti aga 180 riigi võrdluses 131. kohal.

Kas kriisimeetmete järel võiksid riigid koordineerida ka maksupoliitikat?

Ei usu. Riigid, mis saavad maksude osas oma eelised ära kasutada, seda ka teevad.

SIDE

Skype haarab väliskõnede turgu

Viimastel aastatel on rahvusvaheliste kõnede kasv aeglustunud, kuid Skype'i-kõnede on osakaal samal ajal suurenenud, selgus Skype'i teatel TeleGeography värskest uuringust.
Võrreldes eelmise aasta 8 protsendiga moodustavad nüüd Skype'ilt Skype'ile tehtud rahvusvahelised kõned 12 protsenti kõigist piiriülestest kõnedest, säilitades teist aastat Skype'i liidripositsiooni rahvusvaheliste kõnede pakkujana.
Skype'ilt Skype'ile tehtavate rahvusvaheliste kõnede maht kasvas 2009. aastal hinnanguliselt 63 protsenti, jõudes 54 miljardi minutini.

PANKROT

Kohus kuulutas välja Elmar Lepa pankroti

Pärnu maakohtus kuulutati esmaspäeval välja ärimees Elmar Lepa eraisiku pankroti; esimene võlausaldajate koosolek toimub 9. veebruaril.
Elmar Lepp peab samal kuupäeval ka vandega kinnitama, et esitatud andmed vara, võlgade ja majandustegevuse kohta on talle teadaolevalt õiged, vahendasid ERR Uudised "Aktuaalset kaamerat".
Lepa ajutine pankrotihaldur on varem öelnud, et võlanõudeid on ärimehe vastu üle kolme miljoni krooni.

TÖÖAEG

Ettevõtja rabab rohkem kui töötaja

Sampo Panga ettevõtjauuringu järgi töötavad Soome ettevõtjad keskmiselt 47,5 tundi nädalas, samas kui palgatöötajate töönädal on 40,5 tundi, kirjutas Kauppalehti.
Seega teeb ettevõtja nädalas ühe tööpäeva jagu rohkem tööd kui keskmine palgatöötaja, aastas teeb see poolteist kuud rohkem.
Kümnendik ettevõtjatest töötab nädalas 60 tundi ja 4 protsenti üle 70 tunni.

KAUBAVEDU

Vene sadamates suund ekspordi poole

Eelmisel aastal paisutasid venelased oma sadamates eksporti üle kümnendiku, kuid import põrus üle kolmandiku, teatas Bloomberg.
Võrreldes 2008. aastaga kasvas Venemaa kaubasadamate eksport 12%, 385,0 miljonile tonnile, import kahanes 35%, 27,4 miljonile tonnile.

OÜ ESTOBIR (pankrotis) pankrotihaldur müüb avalikul kirjalikul enampakkumisel kaks kinnistut:

I Kinnistu asukohaga **Katla tn 5, Kehtna alevik, Kehtna vald, Raplamaa** (Pärnu Maakohtu kinnistusosakonna Rapla jaoskonna registriosa nr 1385337, katastritunnus 29202:001:1240, tootmismaa 100%, pindala 24866 m²).
Kinnistul paiknevad puidutööstusseadmed.
Kinnistu alghind on 1 250 000,00 (üks miljon kakssada viiskümmend tuhat) krooni.

II Kinnistu asukohaga **Uus tn 10, Märjamaa alev, Märjamaa vald, Raplamaa** (Pärnu Maakohtu kinnistusosakonna Rapla jaoskonna registriosa nr 1624437, katastritunnus 50501:010:0360, tootmismaa 100%, pindala 26667 m²).
Kinnistul paiknevad puidutööstusseadmed.
Kinnistu alghind on 2 500 000,00 (kaks miljonit viissada tuhat) krooni.

Täpsem informatsioon **www.ametlikudteadaanded.ee**

TULBI SPORDIKLUBI
NB! Tulbi Spordiklubi on lepinguvaba klubi!
FITSTARATTACK • KICK-BOXING • CAPOEIRA • PILATES • SHAPING • PUMPFX • STRIPDANCE • FATBURN • STEP & CORE • PI-YO • BODYTONE • JÕUSAAL • PERSONAALTREENINGUD • LEILI- JA AURUSAUN MINIBASSEINIGA • TAI MASSAAZ • SOLAARIUM • KLASSIKALINE MASSAAZ •
Selle kupongiga valid Sina !
ühekordne treening 50.-
kuukaart 8 korda 560.-
Privaatsaunal. 200.- tund
www.tulbispordiklubi.ee
tel. 626 2151

Koostöö Lennufirma ja hotellikett pakuvad teineteise teenuseid

airBaltic ja Reval Hotels tihendavad koostööd

Eile panid airBaltic ja Reval Hotels oma kaubamärgid ühte kappi, turistile lubatakse lahedat sõitu ja magusat und, ilmneb hotellifirma pressiteatest.

Lennufirma airBaltic ja piirkonna suurim hotellikett Reval Hotels teatasid eile, et alustavad laiendatud koostööd. Firmad ühendavad oma jõud nime all "Reval Hotels, Member of airBaltic Hotels", et paremini tutvustada oma teenuseid. Sellekujuline kaubamärkide ühendamine on selles piirkonnas oma valdkonna esimene ning leiab kandepinda mõlema firma jaoks nii Baltimaades, Venemaal, Skandinaavias kui ka Lääne-Euroopa turgudel, teatasid firmad.

Nii airBaltic kui ka Reval Hotels tutvustavad ja pakuvad vastastikku teineteise teenuseid. Reval Hotelsit tutvustatakse aastas pea 3 miljonile airBalticu reisijale ja nii on Reval Hotelsil parem võimalus ulatuda ka välisturgudele.

logistikauudised.ee

Äp TSITAAT

„Eestis on marketeid liiga palju. Ma ei arva, et siin on ilmtingimata kauplusi füüsiliselt liiga palju, kuid brände on liiga palju.

Brent McKenzie,
Guelphi ülikooli professor

Ekspert: poerohkus ajab Eesti hinnad kõrgeks

Kaubandus Kaubad sarnased, hinnad sarnased, poed kõrvuti

Äp
Katre Pilvinski
katre.pilvinski@aripaev.ee

Eesti jaekaubandusturul on liiga palju erinevaid super- ja hüpermarketeid ning seetõttu pole jaemüüjatel suurt mõju varustajatele. See aga ajab siinsed hinnad liiga kõrgeks, leiab Kanada Guelphi ülikooli turundus- ja kaubandusprofessor Brent McKenzie.

"Minu jaoks on kõige hämmastavam fakt Eesti kaubanduses see, et erinevate super- ja hüpermarketite arv on väga suur," ütles McKenzie. "Arvan isiklikult, et Eestis on marketeid liiga palju. Ma ei arva, et siin on ilmtingimata kauplusi füüsiliselt liiga palju, kuid brände on liiga palju."

Kauplused liiga sarnased

"Näen, et kauplused müüvad liiga palju sarnaseid tooteid, eriti hüper- ja supermarketid. Kuid tundub, et kauplused on alustanud *privat label*'i toodete müüki, mis aitab kliente fokuseerida oma brändile," rääkis ta.

McKenzie sõnul on tavaliselt turu keskmine jaekettide arv kolm. "Kuigi Kanadas on jaekaubanduse turg palju suurem, kukub väljaspool esikolmikut olevate kettide käive tunduvalt," kinnitas ta.

Professor usub, et Eesti jaekaubanduse turg nõuab konsolideerumist. "Kui mõni väliskett tahaks praegu turule tulla, siis ma arvan, et nad pigem ostavad ühe brändi ära," sõnas ta.

"Võib tulla ka sulgemisi, kuna kauplused asuvad füüsiliselt nii lähestikku. Kui kasv on aeglane või kukub, siis on väga kallis pidada poodi konkurendi lähedal, kelle kauplus on sarnane," märkis McKenzie. Näiteks Tartu Lõunakeskuses on Maksimarket ja 100–200 meetri kaugusel suur Rimi pood. "Arusaadav oleks see siis, kui nende tootevalik erineks oluliselt," sõnas ta.

Näiteks Maxima kontsentreerus Lätis Vene tarbijale ning paistab, et see suund võetakse ka Eestis. "Kuna siin on marketeid nii palju, siis peab millegagi eristuma," ütles McKenzie.

Professori sõnul on raske aru saada siinsest hinnapoliitikast, kuna hinnad erinevates poodides on sarnased. "Kui kauplused peavad hinnasõda, siis mille üle nad siin võistlevad? Ning samas on jaekettide kaubavalik sarnane. Kui võistlus ei käi toodete üle, siis ma eeldan, et võisteldakse teeninduse ja asukoha pärast," ütles ta.

Kolmest ketist piisaks

"Kui turul oleks ainult kolm jaeketti, siis konkurents ikkagi toimib," rääkis McKenzie. "Üldiselt põhineb jaemüük, eriti toidukaupade oma, mahtudel. Kui turul on tegemist suurte mängijate ja mahtudega, siis saab varustajatelt paremaid hindu. Ning kui turul tegutseks kolm suurtegijat ning mõned väikesemad marketid, siis ei tohiks kõrged hinnad probleem olla," lisas McKenzie.

"Hinnad on Eestis kõrged ning keskmisele eestlasele on ostlemine kallis – isegi osa toidukaubast on väga kallis. Palgad on küll kasvanud, kuid kriis on oma jälje jätnud. Seega järeldan, et jaekettidel pole siin suurt mõju varustajate üle. Tegemist pole küll Skandinaavia hindadega, kuid siinsed hinnad tunduvad pisut kõrged," tõdes ta.

Prisma ja Rimi: jääb kolm jaeketti

Pikemas perspektiivis jääb Eesti turule kolm-neli jaekaubandusketti, usuvad Prisma Peremarketi ja Rimi Eesti Foodi juhid.

"Kolm on optimaalne jaekettide arv," sõnas Prisma juht Janne Lihavainen. "Pikemas perspektiivis on selles regioonis kolm, maksimaalselt neli jaekaubandusketti."

Rimi emafirma ICA on Rootsis turuliider 35%ga, järgnevad kaks väiksema turuosaga ketti. "Seda arvesse võttes võib tõepoolest eeldada, et lähiaastatel võib ka Eesti turul ette tulla ühinemisi," ütles Rimi Eesti Foodi tegevjuhi Christer Östholm.

Östholm ei väitnud, et väiksem kettide arv annaks parema positsiooni tootjatega läbirääkimistel. "Võib küll spekuleerida, et siis oleks püsikulud käibe suhtes väiksemad ning see võiks hindade alandamisele kaasa aidata," ütles ta.

"Kõik suuremad jaeketid pole veel oma logistikakeskust välja ehitanud, kuid ilmselt sooviks seda teha kõik. Kui kujutada ette, et Eestis on kokku viis suurt logistikakeskust ja viis suurt kööki, siis on mõistetav, et selliste püsikulude omamine ei ole kokkuvõttes nii väikse riigi piires efektiivne," selgitas ta.

Lihavainen tõi esile teistsuguse konsolideerumise põhjuse kui professor McKenzie. Tema sõnul oleksid Eesti jaekaubandusketid arendustegevuses võimekamad, kui neid oleks vähem. "Kui on piisavalt suur kett, piisavalt suured mahud, piisavalt palju kauplusi – on IT-süsteemide arendamine, tellimissüsteemide automatiseerimine, logistika optimeerimine võimalik," selgitas ta.

"Ostuhinnad on küll väga olulised, kuid mitte ainuke, mille põhjal kujundatakse müügihinnad," lisas ta.

▶ **Brent McKenzie on külastanud Eestit oma uuringute jaoks 13 korda.** Foto: Andres Haabu

Äp KOMMENTAAR

Suuri ja väikesi riike ei saa üks-ühele võrrelda, sest mängureeglid, ja mängudki, on veidi erinevad. Suurte kettide seisukohalt ei ole mõistlik teha kauplusi väikelinnadesse, kuid reaalses elus eksisteerivad ka lihtsad külapoed. Sageli edukalt ja aastaid.

Probleem ei ole tegelikult mitte kaubamärkidefirmade rohkuses, vaid turu mahus. Väga suur vahe on, kas osta kaupa – olgu siis jalatseid Itaaliast, mänguasju Hiinast või voodipesu Pakistanist – mõne või mõnekümne poe jaoks Eestis või mõnesaja või tuhande poe jaoks USAs. Samas tagab turuosaliste paljusus konkurentsi ja hoiab hinnad mõnikord madalamalgi kui suurel turul.

Raul Puusepp, Tallinna Kaubamaja juht

Äp TAUST

▶ **Brent McKenzie on alates 1999. aastast uurinud Balti riikide kaubandust ja tarbijakäitumist. Leiab, et kaubandusteadlastele on Eesti jaeturg väga hea uurimusobjekt, kuna see muutub kiirelt ega ole liialt suur ega väike.**

McKenzie tähelepanekud Eesti ja Baltimaade kaubanduses:

▶ Eestis on teeninduse kvaliteet paranenud.

▶ Eestlastel ja kanadalastel on sarnane arvamus heast teenindusest, ei meeldi pealetükkivad teenindajad, kuid meeldib teadmine, et keegi on vajadusel olemas.

▶ Mõned Eesti kauplused teevad praaktoote tagastamise keeruliseks.

▶ Jaemüüja peab olema kohalik, näiteks Stockmann ja Seppälä müüvad Riias, Vilniuses ja Tallinnas sarnaseid tooteid ning isegi hinnasiltidel on kõikide riikide hinnad koos – mõjub solvavalt.

▶ Kaubamaja püsimine riigi keskse kaubamajana ligi 50 aastat on unikaalne nähtus.

RIKASTE TOP

edukamad varakasvatajad | rikkuse allikad

▶ Äripäeva rikaste TOPis eelmisel aastal viiendal kohal figureerinud Urmas Sõõrumaa (varanduse väärtus 1,87 miljardit krooni) on kinnitanud, et esoteerika on aidanud Rotermanni kvartali arengule kaasa.

Foto: Liis Treimann/Postimees/Scanpix

Panustab Venemaale Urmas Sõõrumaa

G4S Kaks suurmüüki ja uued laienemised

Kuigi Urmas Sõõrumaa (48) teatas paar aastat tagasi avalikult, et müüb oma Venemaa ärid Eesti ja idanaabri teravnenud suhete tõttu, siis tegelikult ta Venemaalt ei lahkunud, vaid investeerib sinna edasi Luksemburgis registreeritud ettevõtte kaudu.

Järgnevatel aastatel loodab Sõõrumaa investeerimisfirma U.S. Invest peamist kasvupotentsiaali just Venemaal ja Ukrainas, kuhu 2008. aastal soetati ridamisi erinevaid ettevõtteid.

Buumiaastatel kasvas U.S. Investi võlakoormus kiiresti ning tõenäoliselt seetõttu otsustas Sõõrumaa 2008. aastal müüa maha 35 protsendi suuruse osaluse turvafirmas G4S. Tehingu summa oli 1,12 miljardit krooni ja kasumit teenis suurärimees osaluse müügist 570 miljonit krooni.

Aasta tagasi, vahetult pärast Väo koostootmisjaama käivitumist, müüs ta maha enda osaluse ka selles projektis. Väo jaama puhul süüdistati Sõõrumaad huvide konfliktis. Ta investeeris Väo jaama ajal, kui ta oli Eesti Energia nõukogus ning kaasas oma energeetikaprojekte juhtima mitmeid Eesti Energia tippspetsialiste. Väo jaama täpset müügihinda pole avalikustatud, aga tõenäoliselt oli see suurusjärgus üks miljard krooni.

Osaluse müümine G4Sis ja Väo koostootejaama projektis on mõistetav, sest U.S. Investi võlakoorem oli 2008. aasta lõpus üle 3 miljardi krooni, mis moodustas tervelt kolmveerandi ettevõtte varade mahust.

Sõõrumaa jätkab energiaga

Hoolimata koostootmisjaama müügist ei ole Sõõrumaa loobunud edasistest investeeringutest energeetikasektorisse ning tõenäoliselt lähiaastatel saame teada veel mitmest huvitavast elektrienergiaga seotud äriprojektist, kus ta osaline on.

2008. aastal valmis Sõõrumaal näiteks gaasil töötav koostootmisjaam Viljandis, asutati biogaasil töötavate elektrijaamade arendusele spetsialiseerunud tütarettevõte Baltic Biogas ning omandati vähemusosalus energiakaubandusettevõttes Baltic Energy Partners OÜ.

Energeetikasektoris on Sõõrumaa eesmärk üle võtta uusi ettevõtteid erinevates energeetikaprojektides ning saavutada siinsel turul kohalike erainvestorite seas juhtiv positsioon investeerimisel energeetikaga seotud projektidesse.

Teine oluline ärisuund energeetika kõrval on turvaäri, milles Sõõrumaa panustab eeskätt Venemaa ja Ukraina turule, kus ta näeb suurt kasvuvõimalust. Eelmise aasta lõpus sisenes Sõõrumaa uuesti Eesti turvaärisse, ostes Margus Laasilt 100 protsenti K-Grupp Turvateenused OÜst.

Töötajaid kolm korda enam

Sõõrumaa Venemaa ja Ukraina plaanide tõsidusest annab tunnistust fakt, et kui 2008. aastal pakkus ta oma kontsernis tööd 637 inimesele, siis aasta lõpus oli töötajate arv kasvanud juba üle 1756. Selle põhjus on U.S. Investi tegevuse laiendamine Venemaal. 2008. aastal omandati Venemaal kokku tervelt seitse firmat, Ukrainas üks.

Venemaale investeerib Sõõrumaa läbi Luksemburgis asuva tütarfirma U.S. Investment Company S.A. 2008. aastal lõpetati aga Gruusias asutatud tütarfirma Est Investment Group tegevus.

Rotermanni kvartal müügis

Sõõrumaa üks viimaste aegade suuremaid investeeringuid kinnisvarasektoris oli Tallinna kesklinna Rotermanni keskuse rajamine.

Lisaks on Sõõrumaal töös mitu arendusprojekti Riias. Kui uskuda U.S. Investi 2008. aasta majandusaasta aruannet, siis on nii Rotermanni keskus kui ka Läti arendusprojektid müügis ehk sobiva pakkumise korral on Sõõrumaa valmis nendest väljuma.

U.S. Invest peab kinnisvaraalalt oma 2008. aasta suurimateks saavutusteks renoveerimistööde lõpetamist viies Tallinna koolis, mis anti linnale üürile. Samuti sõlmis Rotermanni Gruppi kuuluv KMG Insenerehitus lepingu Tallinna Sadamaga Muuga sadamasse uue konteinerterminali ehitamiseks. Tulevikus soovitakse aktiivsemalt osaleda riigi ja kohalike omavalitsuste tellitud projektides nii Eestis kui ka Lätis.

Aivar Hundimägi

Äp SÕÕRUMAA ÄRIHUVID

US Art OÜ

▶ Firma haldab Urmas Sõõrumaa kunstikollektsiooni ning korraldab näitusi.
▶ Ettevõtte tegevjuht on Urmas Sõõrumaa äi Priit Maran.
▶ 2008. aastal soetati 37 miljoni krooni eest kunstiteoseid ning müüdi kunsti 0,3 miljoni krooni eest.
▶ 2008. aasta seisuga on firma vara ehk eeskätt Sõõrumaa kunstikogu väärtus 95 miljonit krooni.
▶ Ettevõtte on Urmas Sõõrumaale võlgu 122 miljonit krooni ning maksab selle pealt kuni 11 protsenti intressi, mistõttu langes US Art 2008. aastal 8 miljoni krooni sesse kahjumisse.
▶ Vaatamata sellele otsustas Sõõrumaa võtta 2008. aastal 1,6 miljonit krooni dividende.

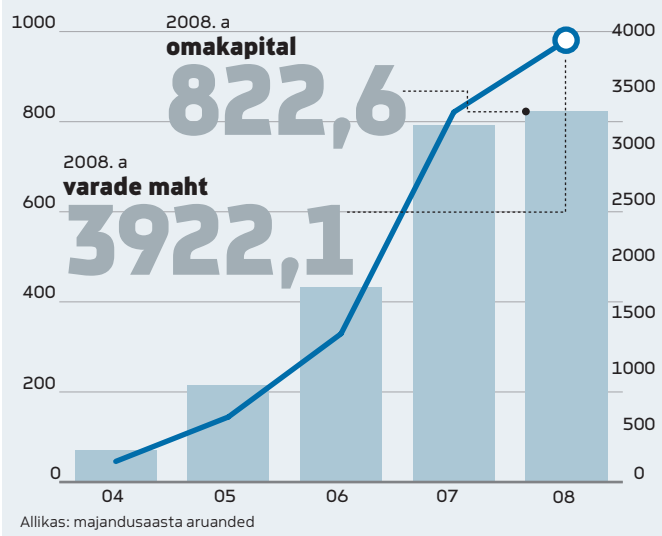
U.S. Invest

▶ U.S. Invest on valdusfirma, mis on oma tegevuse ja investeeringud fokuseerinud kolme valdkonda: teenindusäri (turvateenused, kinnisvara haldamine ja koristamine, tervishoiuteenused, päästeenused ning haridusteenused), kinnisvara (arendamine, rentimine ja ehitus) ja energeetika.
▶ Turvafirma G4S Baltics umbes 35 protsendi suuruse osaluse müügist teenis valdusfirma finantstulu 572,2 miljonit krooni.
▶ Dividende võttis Sõõrumaa 2007. aastal välja 20 miljonit krooni ja 2008. aastal 50 miljonit krooni. 2009. aastal otsustas ärimees endale välja maksta 15 miljonit krooni.
▶ Kinnisvarainvesteeringuid oli 2008. aasta lõpu seisuga teinud ettevõtte enda hinnangul 787,7 miljoni krooni väärtuses. Kinnisvara müüs firma 2008. aastal 115 miljoni krooni eest ning soetas juurde 293,8 miljoni krooni eest.
▶ 2008. aastal müüdi Tallinnas aadressil Laki 5 asunud hoone 115 miljoni krooni eest.
▶ Enamiku müügitulust teenis valdusfirma kinnisvarahaldusest, täpsemalt 379,2 miljonit krooni. Ehitusvaldkonnast teeniti tulu 228,3 miljonit krooni. Turvateenuseid osutas ettevõte 125,6 miljoni krooni eest, mis on kaks korda rohkem võrreldes 2007. aastaga.
▶ 2008. aastal omandas firma osaluse KMG Ehituses 5,1 miljoni krooni eest.
▶ 2008. aastal läks hästi U.S. Investi alla kuuluvatel meditsiiniteenuseid pakkuvatel ettevõtetel Karell Kiirabi ning Karell Arstikeskus, mille käibed kasvasid.

Äp NUMBER

US Invest varade maht on kasvanud nelja aastaga paarkümmend korda

▶ majandustulemused, mln kr

Allikas: majandusaasta aruanded

Äp LOE ÄRIPÄEVAST

Mis on ettevõtjate edu tagamaad?

▶ Äripäeva rikaste TOP 500 koostajad Aivar Hundimägi ja Raivo Sormunen avaldavad artiklite seeria ettevõtjatest, kes viimases Äripäeva rikaste edetabelis oma kohta parandasid. Kirjutame, mis jäi silma edukate ettevõtjate varasemaid tegemisi ja majandusaasta aruandeid uurides.

▶ 13. jaanuar Oleg Gross
▶ 14. jaanuar Oleg Ossinovski
▶ 15. jaanuar Priit Piilmann, Elar Sarapuu, Margus Kangro, Ants Laos
▶ 18. jaanuar Maksim Liksutov ja Sergei Glinka
▶ 18. jaanuar Anatoli Kanajev

Äp TSITAAT

„Kui suudaksime lisada veel 100 miljoni krooni eest käivet, võiks tulemustega rahule jääda.

Lembit Lump, Kodumaja juht
ehitusuudised.ee, 19.01.2010

Talvel saab anda vaid **Tüüpvead** Kehvad aknad ja paneelivuugid

Äp
Tea Taruste
tea.taruste@aripaev.ee

Äp
Enn Tosso
enn.tosso@aripaev.ee

Enamik soojustustöid on mahukad ja kulukad, ent siiski on võimalik ka talveperioodil suhteliselt odavalt soojusleket vähendada.

ASi Paroc direktor Kalev Kõnn tõdes, et kahjuks on soojustamisega sama lugu nagu reega, mida oleks mõistlik suvel rautada. "Loomulikult on olukordi, kus külm sunnib inimesi kasutusele võtma lisameetmeid – näiteks selgub suure külmaga, et mõnest august tuleb ikka "kohinal" külma tuppa, siis üritatakse need augud kiiruga soojustusvilla või muu käepärasega sulgeda," rääkis ta.

Vuugid ja ühenduskohad

Eestis kasutatakse Kõnni sõnul soojustusmaterjalidest enim mineraalvilla ja vahtusid ehk polüstüreeni. "Erinevate soojustusmaterjalide kasutamisel on oluline jälgida nende sobivust antud kohas ja tööde hoolikat teostamist," rääkis ta. "Näiteks võib üks haamripea suurune auk tuuletõkkes viis rivist välja 1 m² suuruse ja 100 mm paksuse soojustuskihi," lisas ta.

Soojustusmaterjalide eelistamisel soovitas Kõnn jälgida Põhjamaades levinud praktikat, et maapinnas kasutatakse polüstüreeni ehk vahupõhiseid tooteid, ülevalpool aga mineraalvillatooteid.

Energiasäästubüroo OÜ audiitor Taavi Kaasma kinnitas, et nii kogemused kui ka termograafilised pildid hoonetest näitavad üsna tüüpilisi vigu ning eri tüüpi konstruktsioonidel on omad nõrgad kohad.

Näiteks on Kaasma sõnul raudbetoon suurpaneelidest elamute puhul tegemist konstruktsiooniliste külmasildadega paneelide servades, külmasillad asuvad ka hoonete nurkades ja välisseina ning katuslae liitekohtades. Nõrgaks kohaks on ka vuugid. Silikaltsiit- ja gaasbetoonpaneelidest hoonetel on peamised lekkekohad paneelivuugid. Tellishoonetel esinevad külmasillad sageli sidusrea kohal ja nurkades.

Segakonstruktsiooniga hoonetel, milleks on enamasti väikehooned ja individuaalelamud, on soojalekked seal, kus puutuvad kokku eri materjalid – näiteks tellisest või väikeplokkidest 1. korruse seina ja puitkarkass-mansardkorruse liitekoht. "Peamiselt on see vanemate hoonete probleem, kuid kehva ehituskvaliteedi korral ka uuemate hoonete häda," märkis ta.

Tuuletõkkematerjal korda

Tihti esineb suuremaid soojalekkeid välisseina ja pinnasele rajatud põranda liitekohas, kui sokkel ei ole korralikult soojustatud. Piiretest läbipuhumise korral on tegemist kas kehvasti paigaldatud tuuletõkkematerjali või lagunenud paneelivuukide ja -pragudega.

Kaasma soovitab karkassseinte puhul pöörata tähelepanu näriliste ligipääsu tõkestamisele. Nimelt võivad närilised avausi tekitada ka läbi tuuletõkkeplaadi ning soojustuse.

Katuse kaudu kadu 35%

Katusefirma AS Toode müügispetsialist Erki Loigom märkis, et erinevatest seina- ja laekonstruktsioonidest ning soojustamise kvaliteedist sõltuvalt lahkub 15–35% maja soojusest just katuse ja lagede kaudu.

"Seetõttu on nende soojustamine erakordselt oluline. Räästakastist tuleva külma õhuvoolu eest tuleb soojustusmaterjali kaitsta tuuletõkkega," õpetas ta.

Loigom pakkus lahendusena välja ka küttekaablite paigaldamise, mis on küll efektiivsed, ent kallid. Tegemist on vaid probleemi tagajärje likvideerimisega, põhjust see ei lahenda ning hoone niiskustasakaal ei parane.

"Lahendus võib olla ka sõlmede lahtivõtmine ja soojustuse vahetamine. Kui aastaid on probleemi eiratud, siis on see mõistlik tee, kuna soojustus võib olla vettinud," märkis Loigom.

▶ **Akende tihendamise ja katkiste klaaside väljavahetamisega on võimalik säästa 15 protsenti tarbitavast soojusest.**

Äp NUMBER

200–400

▶ kWh/m² on elamute keskmine soojatarbimine Eestis, analoogse kliimaga arenenud tööstusriikides on see 150–230 kWh/m²

Äp PANE TÄHELE

Soojaleke elumajades

▶ läbi välisseinte 25–35%

▶ kehvad aknad-uksed 20–25%

▶ katuslae või pööningu vahelae kaudu 10–20%

▶ väljatõmbeventilatsiooni kaudu 20–30%

Äp LEMMIKUD

ehitusuudised.ee loetuimad uudised

▶ **NCC: odavuse printsiibist loobumine viib libedale teele**
NCC tegevjuhi Toomas Aaki sõnul võidab riigihankeil odavaim, mitte soodsaim hind.
▶ **Glaskek Alumiiniumi pankroti põhjustas majanduskriis**
Glaskeki juhi Indrek Pajuri sõnul põhjustas pankrotiavalduse esitamise üldine majanduskriis ja ettevõtte asumine kinnisvara- ja ehitussektori kriisi epitsentris.
▶ **Teedeturule tuleb lisaks miljard**
TREV-2 juhatuse esimehe Tõnu Vilipuu sõnul on sel aastal teedeehituse turule tulemas lisaks miljardi krooni eest tellimusi.

soojustuse kiirabi

Foto: Erik Prozes

Äp TASUB TEADA

20 nippi, kuidas hoida toasooja

▶ Akende tihendamine. Aknad, mida ei plaanita avada, võib paberribadega kinni kleepida. Avatavad aknad varustada poorkummist tihendusribaga. NB! Tihendamisega ei tasu liialdada, kuna siis suureneb õhuniiskuse tase ja tekib hallitusoht.
▶ Aknaklaasi asemele paigaldada klaaspakett.
▶ Kui akende klaasid ei ole kindlalt raamides, kinnitada need kiti või silikoonmastiksiga.
▶ Aknapalede soojustamine.
▶ Aknapleki ja seina vahe tihendamine.

▶ Aknalengide ümbruse tihendamine – lõigata piida ja seina vaheline pilu seestpoolt lahti ning tihenda silikoonmastiksi või makrofleksiga.
▶ Akende ette riputada tihedad kardinad. Hästi hoiavad soojust puitribikardinaid, puidust, bambusest rulood.

▶ Rõduuste tihendamine.
▶ Korteriukse võib soojustada ja tihendada sooja polstri ja kummitihenditega.
▶ Välisustele paigaldada automaatsulgur.

▶ Välispiiretesse tehtud läbiviigud – tihendada ava ja juhtme või toru vaheline tühemik.
▶ Karkass-seinte puhul tõkestada näriliste ligipääs.

▶ Külmade pindade seespidine lisasoojustamine sobib puithoonete puhul, paigaldada tuleb aurutõke.
NB! Kiviseinte puhul ei sobi, kuna külmasildade mõju suureneb ning see on ohtlik konstruktsioonidele.

▶ Põrandatele võib paigaldada pehmed puitkiudplaadid või katta põrand sobiva kattega.
▶ Soojustamata välisseinad – küttekehade taha võib paigaldada soojustpeegeldava fooliumkattega materjali, mis sobib ka põrandate aluskatteks. NB! Õhuniiskus ei tohi pääseda katte ja seina vahele.

▶ Pööning – taastada soojustuseta jäänud või kokkutallatud soojustusega kohad.
▶ Niiskusprobleemidega korteritesse võib paigaldada lokaalsed soojustagastiga ventilatsiooniagregaadid. Võrreldes tavatuulutusega on energiasääst kuni 75 protsenti.

▶ Soojusisolatsioonina võib ajutise lahendusena kasutada lund, kui kühveldada see vastu vundamenti.
▶ Küttekehad tuleks tolmust puhastada, kardinad ei tohiks radiaatorit katta.
▶ Ruume tuleks tuulutada vaid lühiajaliselt.

Allikas: Energiasäästubüroo, Äripäev

Klient valmistub renoveerimiseks

Soojustusmaterjale hakati rohkem ostma juba novembris. Võib arvata, et käreda talve tõttu tehakse varakevadel nii mõnedki varem edasi lükatud renoveerimisotsused.

Bauhofis on praegu müügil näiteks Rockwooli 100 mm paksune rullvill Megarock soojusjuhtivusteguriga 0,039 W/mK, mida enne pole Eestis müüdud.

Soojustusmaterjalid tuleks valida vastavalt objekti kasutusotstarbele: üle 0,040 W/mK soojusjuhtivusteguriga rullvillasid peaks kasutama vähenõudlikes kohtades, nagu suvilad ja muud mittealalised eluruumid.

Alaliste eluruumide soojustamiseks peaks kindlasti kasutama alla 0,035 W/mK soojusjuhtivusteguriga jäigemaid plaatvillasid, mis lisaks paremale isolatsiooniomadustele hoiavad konstruktsioonis paremini oma kuju.

Taavi Kontson, Bauhofi üldehituse arendusjuht

12aastase töökogemusega metallpindade puhastuse ja värvimisega tegelev ettevõte ootab
TÖÖPAKKUMISI.
INFO TEL 50 27 364, ou.liivaprits@neti.ee

Kohila Metall
METALLIST
aiad ▪ väravad ▪ väravaautomaatika ▪ metalltrepid ▪ prügimajad korterelamutele
Kohila Metall OÜ
Veerenni 56, 11313 Tallinn
Tel 50 90 451, 50 31 987
info@kohilametall.ee
www.kohilametall.ee

INSAIT Projekt
◆ Prahi ja vana mööbli äravedu
◆ Prügikonteinerite 5–30 m³ rent
◆ Korterite, keldriruumide, pööningute ja territooriumite prahist koristamine
◆ Kapitaalremondieelsed lammutustööd
◆ Kraana tõste- ja autokopplaaduri teenused
◆ Hoonete täielik ja osaline lammutus
◆ Teemattööd, avade lõikamine
Info ja tellimine: 580 40 860
◆ insaitprojekt@hot.ee ◆
www.insaitprojekt.ee

PUIDUBÖRS IGAL KOLMAPÄEVAL **TEL 667 0069**

kood	materjal	mõõdud (mm)	kogus (tm)	1 tm hind (kr)	kontaktandmed
MÜÜK					
537	kuivad pakendatud lepa- ja kasekamina-puud, võrkkotis ja konteineris				OÜ Benexon www.kyttekontor.ee indrek@benexon.ee 504 1214
OST					
	männi saematerjal	ristlõigetega 33 × 100/ 125 × 5,1 – 6,0 m	100 tm	kokkuleppel	OÜ Sakkose tel 5664 0271
	Ostame kvaliteetset ehituslikku saematerjali. Eelistame pidevat tarnet võimaldavaid tootjaid.	kokkuleppel	kokkuleppel	kokkuleppel	OÜ Puiduvalik tel 5662 7255, 670 0054, resultes@resultes.ee, Paldiski mnt 253 Harjumaa
	Kasespoonipaku ost ostja laoplatsil.			1200–1300 kr/m³	Allan Mägi +372 502 5838 allan@valmos.ee www.valmos.ee

ehitusuudised.ee

ARVAMUS

| toimetuse seisukoht | kommentaarid |

Äp ÄRILAUSE

„Inimesed saavad aru Eesti euroga liitumise väljavaatest ning sellest, et tunneli lõpus on tugev valgus.

Joakim Helenius, Trigon Capitali juht, rallist Tallinna börsil
Äripäev, 19.01.2010

Äp KÄSIRAAMATUTE FOORUM

Tööõigus: mittepalgaline puhkus

Kas on TLSis säte, mille alusel tööandaja võib töötaja töölepingu peatada? Vana korra kohaselt oli see justkui palgata puhkus (pidi ju ka kahepoolne kokkulepe olema)... tööandja tahab töötajaid saata koju 2–3 kuuks ehk siis peatada lepingu x-kuuni. Kas sellega kaasneb tööandjale ka maksekohustusi?

Täpselt sama vastet ei ole. Nüüd on töötajal § 19 järgi õigus puhkuse ajal keelduda töö tegemisest, samuti muudel töölepingus kokkulepitud juhtudel. Kui tööandja soovib töötajaid koju saata ja töötasu mitte maksta, kuna tööd ei ole, siis rakenduvad § 35 ja 37 (kui pooled pole sõlminud teistsugust kokkulepet). Alati on võimalik töötajatega kokku leppida, et nad lähevad mittetasulisele puhkusele (tööandjal tasu maksmise kohustust ei ole).

advokaadibüroo Lepik & Luhaäär LAWIN

Äp LOE JA KÜSI VEEBIS

▸ **kasiraamat.aripaev.ee**
Äripäeva käsiraamatute foorumis vastavad küsimustele tööõiguse, maksude, raamatupidamise, ehituse ja kinnisvara asjatundjad. Esita oma küsimus: kasiraamat@aripaev.ee

Äp LUGEJA ARVAB **www.aripaev.ee**

Töötukassa ostis ligi miljoni eest meeneid

▸ Logoga kilekaaned? Logoga pastakad? Halloo – miks töötule anda töötukassa logoga pastakat? Et ta ikka teaks, et töötu? Töötu võtab vastu asju ka ilma logota!
▸ Raha laristamine ongi tavainimesele masu toonud. Laristajad ise masu ei tajugi.
▸ Koolitusi aga on raske neilt saada... .
▸ Aga mis oli see summa, mille eest osteti ainult meeneid? Kontoritarbeid (paber, pastakas, kaustad, kilekaaned) neid on ju ikka vaja. Ei ole mõtet kogu raha ühte patta panna.
▸ Selle uudise peale oleks küll paslik töötukassa juhtkonna tagasiastumine.

Ansip: haldusreformi ei ole vaja

▸ Eestil ei ole ka Swedi ja SEBd vaja, mis teevad siin seda, mida tahavad, ja Ansip ei suuda neid ohjes hoida!
▸ Aga miks peaks valdu tingimata kaotama. Sinna on kodanikul asja. Aga kes viimati maavalitsuses käis (kui vallaametnikud v. a)? Sinna pole kodanikul asja. Ja miks peaks neid olema 15 ajal, mil ametkonnad on koondatud 4–6 regiooniks. Võiks ju olla ka 4–6 maavalitsust, keskused Tallinnas, Virumaal (Jõhvis või Rakveres), Haapsalus, Pärnus ja Tartus.

Äp EESTI ÄRI LUGU **20. jaanuar**

1993
▸ Shelli õlide ja määrdeainete ametlikuks müügiesindajaks Eestis sai AS Ravor Apex, tegevdirektor Urmas Põld.

1994
▸ Baltimaade vahel jõustus vabakaubanduslepe, mis aga ei puudutanud põllumajandustoodangut.
▸ Ilmus esimene majandusajakiri Äriilm (Ärielu), väljaandja Inreko Press (Kalev Meedia AS lõpetas Ärielu ilmumise 19.01.09).

1995
▸ Sai teatavaks, et Kreenholmi Valduse ASi tegevdirektoriks oli määratud RASi Balti Manufaktuur senine peadirektor Meelis Virkebau (sunniti lahkuma 29.01.03).

1997
▸ AS Postimees, AS Nord Trend, AS Pressinest ja AS Krenno asutasid ASi Eesti Ajakirjade Kirjastus.

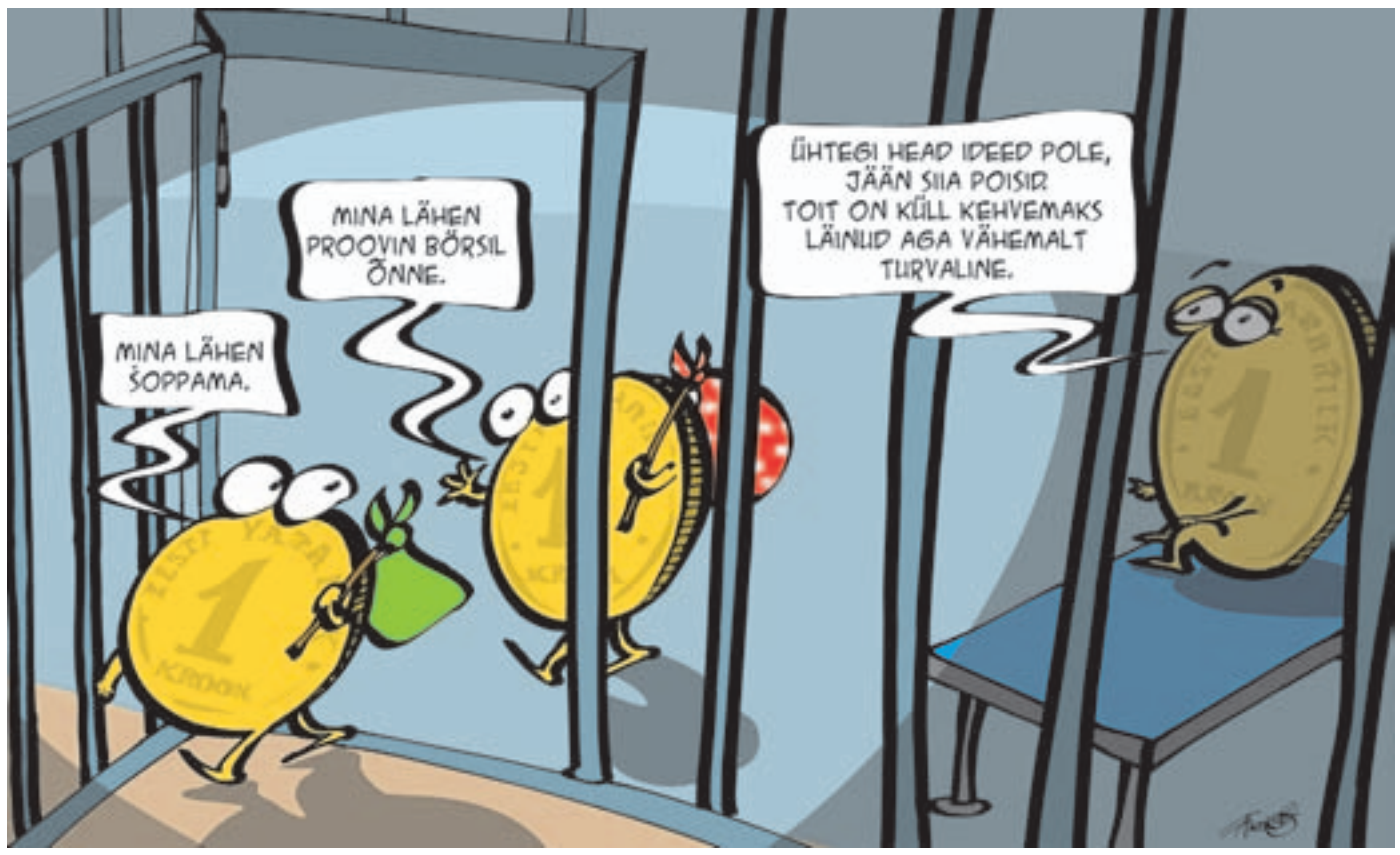
1998
▸ Eesti Pank lasi käibele hõbehalli nikeldatud terasest 20sendise mündi.

2004
▸ Tallinna linnakohus mõistis KredExi endise juhi Gunnar Lambingu süüdi ametiseisundi kuritarvitamises. Tallinna ringkonnakohus mõistis ta 22.10.04 õigeks.

2005
▸ Hiiu maakohus kuulutas välja Tiit ja Toomas Kõuhkna kalatöötleja ASi Dagotar pankroti.

2009.
▸ Harju maakohus kuulutas välja Usbeki päritolu miljonäri Kristian Kesneri Tiskre-Väljal kinnisvara arendanud ASi Parvati pankroti.

Väinu Rozental

Pangad ajavad raha majandusse

Kui aasta tagasi olid kroonihoiuste intressid kuni 7 protsendi tasemel (olenevalt hoiuse liigist, BIG pakkus rohkemgi), eurohoiuste intressidest mitu korda kõrgemal, siis nüüdseks on piltlikult öeldes kroon troonilt tõugatud – kroonihoiuse aastane intress on 2 protsendi ringis, kinni võtmas eurohoiuste intresse. Mida lähemale jõuab euro, seda lähedasemad on intressid.

Hoiustajatele ei ole see uudis meelt mööda, ent majandusele annab hoiuseintresside alandamine uut lootust. Kui rahal pole deposiidis enam mugav põõnata, sest intressipadi on lössi vajunud, siis hakkab mingi osa rahast kindlasti ringi vaatama ja huvitavamaid väljakutseid otsima, näiteks pankade muudest intressitoodetest, börsilt. Osa rahast leiab tee kinnisvaraturule, kaubandusse, ehitusse...

Hoiuste maht pankades kokku ulatub ligikaudu 152 miljardi kroonini. Selle sees kroonihoiuseid üle 91 miljardi. Siin on majanduse ergutamiseks jõudu. Pankadel oli novembri seisuga ülal küll laene 245,8 miljardi krooni eest, ent kroonilaenude maht jääb kroonihoiustele alla.

Pankade käitumine on seega loogiline – kõrgete intressidega on "varutud" piisav puhver, millele pole mõistlik enam nii palju peale maksta. Kokkuhoid ulatub vähemalt saja miljoni kroonini.

Pangad reageerisid isegi liialt flegmaatiliselt muutunud olukorrale. Nii nagu ka buumi ajal – lastes laenuintressidel edasi alaneda. Või siis laenukraanide taasavamisega viivitades.

Äp JUHTKIRI

„Kui rahal pole enam deposiidis mugav põõnata, sest intressipadi on lössi vajunud, hakkab ta otsima uusi väljakutseid.

See aga, kui suur osa kontodel magavast rahast reaalselt hakkab majandust taas kasvule õhutama, sõltub üldistest meeleoludest, uudistest mujalt maailmast ja sellest, kuidas meil endil läheb, kui palju usaldame valitsust ja panku või pangad üksteist. Intresside alanemine näitab, et vähemalt pangad on hakanud üksteist rohkem usaldama.

Viimasel ajal on meie meeleolu hoidnud ülal peamiselt eurolootus – kinnitused rahvusvahelistelt finantsorganisatsioonidelt meie eurokõlbulikkuse kohta. Selle ja hoiuste intresside alanemise mõju on juba märgata.

Tallinna börs on saanud elu sisse, kaheksa päeva järjest tõusu on rekord, päev (eile) langust käib asja juurde. Börs ongi tundlik nagu hambanärv – eile näiteks kärpis meie euroõhinat Nordea. Tuleb homme hea uudis, on taas tõusu oodata. Või kui börsile tuleb Eesti Energia.

Kinnisvaraturul algas aktiivsem toimetamine detsembris, sektor on põhjast läbi, hinnad mõistlikud. Hoiustelt kinnisvarasse liikuv raha toob rahulikuma arengu ja enne eurot ka elavnemise.

Eestlane on üsna konservatiivne, mingi varu peab tal olema, kas või tähtajalisel hoiusel ja millise intressiga tahes. Seega osa rahast jääb endiselt panka, ebakindlus tuleviku suhtes hoiab seda seal kinni. Aga hea on, et teine osa rahast läheb majandusse ja hakkab paistma ka selle aasta kasvunumbreis.

Äp LOE ÄRIPÄEVAST

"Hoiusel lebava raha kasv kinni"
▸ lk 4–5

Äp NUMBER

1,7

▶ miljardit krooni on summa, mis on ettevõtetel võimalik laenata pankadest KredExi käenduse toel. Seda laenuliini saavad kasutada vähemalt kolm aastat tegutsenud ettevõtted, suurim võimalik laenusumma on 30 miljonit krooni.

▶ **Tallinki kaks Superfasti (VII ja VIII) pole kumbki reisijate vähesuse tõttu sõidus.**

Äp HEA MÕTE

Laevaga Haitile appi

Esiotsa on see Tallinki mõte – saata Superfast appi Haitile, ajutiselt majutama maavärina ohvrite abistajaid. Aga hea mõte – nii abimissioonil kaasaloömise, laevafirma maine kui ka majanduslikust seisukohast. Tallink on Silja Line'i kaudu ka varem osalenud sedalaadi missioonidel, nt orkaani Katrina tagajärgede likvideerimisel.

Meie topeltlangusega tulevik

Me asume hetkes, mil maailmamajanduse tulevik on ebaharilikult umbmäärane. Oleme üle elanud halvima finantskriisi alates II maailmasõjast. Nüüdne kriis haaras kogu maailma ning finantssüsteemile tehti kunstlikku hingamist, mitte ei lastud sel kokku variseda.

1929. aastal oli USA tasumata võlg 160% SKTst ja see kasvas 1932. aastaks 250%-ni. 2008. aastal alustasime 365%ga (ei sisalda derivaatide kasutamist). Sellest hoolimata on kunstlik hingamine mõju avaldanud. Aasta pärast Lehman Brothersi pankrotti on finantsturud stabiliseerunud, aktsiaturud suunda muutnud ja majandus näitab taastumise märke. Inimesed soovivad tavalise äri juurde naasta ja mõelda 2008. aasta krahhist kui halvast unenäost.

Kahjuks ammendab taastumine jõuvarud ja sellele võib isegi järgneda teine majanduslik langus, kuigi ma pole kindel, kas see toimub sellel või 2011. aastal.

Mida kauem kestab pööre, seda rohkem inimesi usub, et see jätkub. Minu hinnangul on see iseloomulik väga tasakaalututele situatsioonidele, kus taju kaldub reaalsusest maha jääma.

Äp VAHENDAB

▶ **Georg Soros, Avatud Ühiskonna Instituudi ja Sorose Fondi juhatuse esimees**

> Usk, et finantssüsteem on varingust pääsenud, on olukorra ränk valetõlgendus. Järgneda võib teine langus.

Asjade komplitseerimiseks töötab viivitus mõlemas suunas. Enamik inimesi ei ole veel aru saanud, et see kriis erineb eelmistest ja me oleme jõudnud ühe ajastu lõppu. Teised, mina kaasa arvatud, ei suutnud prognoosida taastumise määra.

Kuid kasvav usk, et üleilmne finantssüsteem on kokkuvarisemisest pääsenud ja me naaseme aeglaselt tavalise äritegevuse juurde, on praeguse olukorra ränk väärtõlgendus. Purunenud vaasi ei saa uuesti kokku liimida.

Finantsturgude üleilmastumine lubas finantskapitalil vabalt maailmas ringi liikuda, muutes selle maksustamise või reguleerimise keeruliseks. See asetas kapitali eelisolukorda – valitsused pidid suuremat tähelepanu pöörama rahvusvahelise kapitali nõudmistele kui oma inimeste vajadustele.

Tekkinud üleilmne finantssüsteem oli olemuselt ebastabiilne, kuna see oli loodud valele eeldusele, et finantsturud võib ohutult jätta nende endi reguleerimismehhanismide hooleks. Sellepärast see süsteem purunes ja sellepärast ei saa me seda enam ka kokku liimida.

Maailmaturud vajavad üleilmset reguleerimist, kuid praegused reeglid põhinevad riikliku suveräänsuse põhimõttel. On mõned rahvusvahelised lepingud, nt Baseli kokkulepe minimaalsete kapitalinõuete kohta. Eksisteerib hea koostöö tururegulleerijate vahel, kuid otsustusõigus on suveräänsel riigil.

See tähendab, et seiskunud mehhanismi taaskäivitamisest ei piisa, vaid me peame looma reguleeriva mehhanismi, mida varem ei ole eksisteerinud. Praegu hoiab ja toetab iga riigi finantssüsteemi selle enda valitsus. Kuid valitsused muretsevad esmajoones enda majanduse pärast. See põhjustab nn finantsprotektsionismi suurenemist, mis ähvardab üleilmsed finantsturud lõhestada ja võib-olla isegi hävitada. Briti reguleerijad ei toetu enam iial Islandi ametivõimudele ja Ida-Euroopa riigid on tõrksad välisosalusega pankadest sõltuvaks jäämise suhtes.

Seega peavad regulatsioonid muutuma rahvusvaheliseks. Muidu hävitatakse üleilmsed finantsturud regulatiivse manööverdamisega.

Raske on sundida riike nõustuma ühtsete regulatsioonidega. Riikidel on erinevad huvid, mis juhivad neid erinevate lahendusteni. Seda võib näha Euroopas, kus ELi liikmesriigid ei suuda omavahel kokku leppida finantseeskirjades. Kuidas seda suudaks ülejäänud maailm?

1930. aastail muutis kaubandusprotektsionism halva olukorra hulluks. Praegune finantsprotektsionismi levimine üleilmses majanduses kujutab suuremat ohtu.

© Project Syndicate

Liising Lepingu ülesütlemise korral aegumises teatud erisused

Käendaja sööb võlgniku supi

Enamasti sõlmitakse liisingulepingud selliselt, et äriühing võtab seadme enda kasutusse ja kohustub tasuma makseid. Lisaks liisingulepingule sõlmitakse tavaliselt käendusleping äriühingu omaniku või juhatuse liikmega, kes füüsilise isikuna tagab maksete tähtaegse tasumise. Kui kiirelt peab liisingufirma tegutsema käendaja vastu nõude esitamisel, et nõue ei aeguks?

Lepinguist tulenevate nõuete aegumise tähtaeg on kolm aastat. Sageli esitab liisingufirma nõude esmalt äriühingust liisinguvõtja vastu ja alles viimase maksejõuetuse ilmnemisel käendaja vastu.

Võlaõigusseaduse kohaselt peab liisinguvõtja lepingu ülesütlemise korral hüvitama liisinguandjale kõik kulud, mida too kandis seoses liisinguesemega, eelkõige eseme ostuhinna ja finantseerimise kulud ulatuses, milles need pole kaetud juba tasutud maksetega.

Äp VAHENDAB

▶ **Ilmar-Erik Aavakivi, Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat**

> Liisinguvõtja maksejõuetuse korral langeb kogu vastutus käendajale.

Vaidlused tulenevadki enamasti lepingu ülesütlemisest. Ülesütlemiste korral ei seisne küsimus igakuiste maksete tähtajast möödunud ajas, vaid ses, millise aja möödudes võib liisinguandja nõuda lepingu lõpetamisest tulenevate kogukulude hüvitamist. Liisinguvõtja maksejõuetuse korral peab ka käendaja arvestama kohustusega tasuda mitte ainult tasumata liisingumaksed, vaid hüvitada kogu liisingueseme ostuhind ja finantseerimise kulud maksetega katmata ulatuses. Kui liisinguese jääb liisinguandjale, võib hüvitatavast kogusummast maha arvata liisingueseme turuväärtuse tagastamise hetkel.

Liisingueseme turuväärtus ja selle kindlakstegemise aeg on omakorda liisingufirma riskifaktorid. Eseme müügile kulub mingi aeg ja alles tehingu järel selgub turuväärtus, mis hüvitamisele kuuluvast kogusummast maha arvatakse.

Seadus ei ütle, millal muutub liisinguandja kulutuste hüvitamise nõue sissenõutavaks ja saabub tasumise tähtaeg. Riigikohus asus seisukohale (vt lahend nr 3-2-1-33-09), et liisingulepingu ülesütlemise korral muutub liisinguandja nõue sissenõutavaks mõistliku aja jooksul pärast lepingu ülesütlemist. Mõistliku aja pikkus sõltub ka kulutuste kindlakstegemisele (nt liisingu eseme müügile) kuluvast ajast. Ehk ka kohus ei kirjuta liisingufirmale ette, millise aja jooksul lepingu ülesütlemisest peab ta liisingueseme ära müüma, oma tulud-kulud kokku lööma ja järelejäänud osas nõude liisinguvõtja/käendaja vastu esitama.

Küll peab liisingufirma tegutsema professionaalselt ja mitte viivitama nõude esitamisega. Tema nõue aegub hiljemalt kolme aasta möödumisel kogukulude kindlakstegemiseks vajaliku mõistliku aja möödumisest. Käendaja aga peab arvestama, et liisinguvõtja maksejõuetuse korral on "kogu supp tema süüa".

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine
Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik
wasp project
www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

Autoklaasi number
1202
Igalt telefonilt
SAINT-GOBAIN AUTOVER

28.jaanuaril toimub
10. Gaselli Kongress
Kongressil olevate
reklaamivõimaluste
ja koostööpakettide
Viimaseid päevi soodushinnal
NB
infot jagab Piret Paabusk telefonil 667 0239,
konverentsid@aripaev.ee, www.konverents.aripaev.ee

Emotsionaalse intelligentsuse treening

Financial Timesi ja Goldman Sachsi aasta äriraamatu tiitli kandidaat.
Hind Äripäeva Raamatuklubi liikmetele ja liitumisel klubiga 450 kr. Tavahind 540 kr.
Tellimine klubi@aripaev.ee, telefonil 667 0108.
www.raamatuklubi.aripaev.ee Äripäev

Jüri Saarma, AS Elion ärijuht:
Ettearvatavad tulemused ettearvamatus maailmas
Stephen R. Covey, Bob Whitman ja Breck England
PRAKTILISUS on raamatu "Ettearvatavad tulemused ettearvamatus maailmas" võlu, mistõttu raamat peaks korda minema oma mõtetega nii uuele "esimest korda" juhile kui ka kogenud tippjuhile.
Hind Äripäeva Raamatuklubi liikmetele ja liitumisel klubiga 330 krooni. Tavahind 420 krooni.
Tellimine klubi@aripaev.ee, telefonil 667 0108.
www.raamatuklubi.aripaev.ee Äripäev

INVESTOR

börsid | aktsiad | fondid

Äp PÄEVA TEGIJA

Cadbury

3,65%

Wall Streeti kimbatus

Olukord

Boonused on tule all

▶ Tarvo Vaarmets

Wall Streeti pangad peavad osavalt laveerima kahe tule vahel – ühelt poolt on rahval ja USA seadusetegijatel õigus nõuda investeerimispanganduse töötajatele makstavate kohati absurdseks kerinud suurtasude alandamist, teiselt poolt on mõistetav pangajuhtide hirm madalamate kompensatsioonide korral kaotada ettevõtte parimad ajud.

USA ärikultuur või ka kogu riik ei ole kunagi liigse mõistlikkuse või konservatiivsusega silma paistnud, ikka on sealseid ettevõtteid ja inimesi kannustanud ahnus, millele ka seadused ei ole suutnud tihti piiri panna. Investeerimispankades töötavad helged pead suudavad jätkuvalt välja mõelda tooteid ja mooduseid, mida seadused ei survesta.

Regulatsioon tuleb heal juhul liiga hilja. Pole ka ime, et pangajuhid tahavad uudsete toodete ja esialgu ka uute kasumilehmade väljamõtlejaid suure rahaga endale hoida. Pankade investeerimisüksused maksavad tavaliselt pea poole oma käibest palkadeks ja boonusteks. Seda on muidugi oluliselt enam kui muudes valdkondades tegutsevates ettevõtetes. Kuigi investeerimispanga põhiline vara on tõepoolest seal töötavad inimesed, kõlavad sadadesse tuhandetesse, kohati ka miljonitesse dollaritesse ulatuvad töötajatele makstavad boonustasud ebaõiglased nii investorite kui ka avalikkuse seisukohast. Lõppenud aasta eest maksab JPMorgan näiteks oma investeerimispanganduse töötajatele preemiateks pea 400 000 dollarit inimese kohta.

Üldine pahameel nii avalikkuse kui riigijuhtide poolt on pangad siiski sundinud oma suuri kompensatsioonifonde veidi kärpima. USA president Barack Obama nimetas alles hiljuti pankadele kehtestatavat uut TARP-programmi kahjumite katmiseks mõeldud makseideed välja käies viimaste boonuseid roppsuurteks.

▶ USA nelja suurima panga juhid – Lloyd Blankfein (Goldman Sachs), James Dimon (JPMorgan), John Mack (Morgan Stanley) ja Brian Moynihan (Bank of America) eelmisel nädalal

Pangad teavad, et nende eelmise aasta kompensatsioonitasusid jälgitakse väga pingsalt, mistõttu on nende suuruses ja olemuses viimaste kuude jooksul ka mõningaid nihkeid näha.

JPMorgan suunas neljandas kvartalis boonusteks 80% vähem raha kui kolmandas kvartalis, Credit Suisse'i analüütik Howard Chen prognoosib aga Wall Streeti kõige kasumlikuma suurpanga Goldman Sachsi neljanda kvartali kompensatsioonifondiks vaid 25% käibest, sealjuures esimese üheksa kuuga pandi töötajate tasudeks kõrvale 47% käibest. Kogu aasta lõikes tähendab see, et Goldman Sachsi lõppenud aasta kompensatsioonipaketti peaks minema väikseim osa käibest, alates ettevõtte börsile tulekust veidi üle kümne aasta tagasi.

Tõenäoliselt on aga tegemist ajutise kaevikusse tõmbumisega – kui kära vaibub ja korralik regulatsioon puudub, liiguvad ka tasud tagasi ülespoole.

Eelmisel nädalal käisid nelja suurema USA panga juhid oma töötajate tasustamispraktikat USA finantskriisi uurimiskomisjoni ees kaitsmas.

Seal sõnas eelmise aasta boonusest loobunud Morgan Stanley juht John Mack, et ettevõte on liigsete riskide vältimiseks põhjalikult üle vaadanud kogu oma kompensatsioonisüsteemi. JPMorgan Chase'i juht James Dimon tunnistas, et finantskriisi eel tehti pangas palju vigu ja palju asju oleks pidanud tegema paremini. Samas alandati 2008. aastal enamikul tema alluvatest ka tasusid. Dimon lubas aga parimate inimeste leidmiseks ja hoidmiseks töötajatele vastutustundlikult ja kontrollitud viisil tasumist siiski jätkata.

Samuti on pangad oma kompensatsioonipakettide koostamisel enam tähelepanu pööramas aktsiatele, mis seob boonused tulemustega. JPMorgan teataski detsembris, et maksab olulise osa boonustest välja aktsiates.

Goldman Sachs teatas, et annab samuti oma kolmekümnele juhile aastalõpuboonused aktsiates, mida viimased ei tohi viie aasta jooksul müüa ja mille juhid võivad ka kaotada, kui nad ei suuda adekvaatselt riske analüüsida või nende eest hoiatada.

Töötajate tasustamine aktsiates vähendab mõningal määral esialgu ka ettevõtte kulusid, mis omakorda tähendab aga suuremat kasumit. Samuti peaks see vältima eelmiste kompensatsioonimahtude ületrumpamist.

USA seaduseloojatel on väga keeruline investeerimispankade suurajude innovaatilisust ette näha ehk finantsgeeniused leiavad tõenäoliselt ikka viisi, kuidas võimalikest kontrolli ihkavatest seadustest mööda hiilida. Mõni aeg lillelist elu elada, siis tugevalt vastu näppe saada, seejärel kahetseda ja siis uuesti ajusid ragistada, kuidas suur raha koju tuua.

Nad on lihtsalt liiga suured ja liiga suure mõjuga, et neid põhja lasta, hoolimata nende vigadest. Teisalt ei kõla taoline majandamine just kuigi jätkusuutlikult.

Äp KUUPÄEV

täna

▶ **avaldavad oma lõppenud kvartali tulemused finantsettevõtted US Bancorp, Northern Trust, Wells Fargo, Morgan Stanley ja Bank of America, kohvikukett Starbucks, tehnoloogiafirma Seagate Technology ja internetipood eBay.**

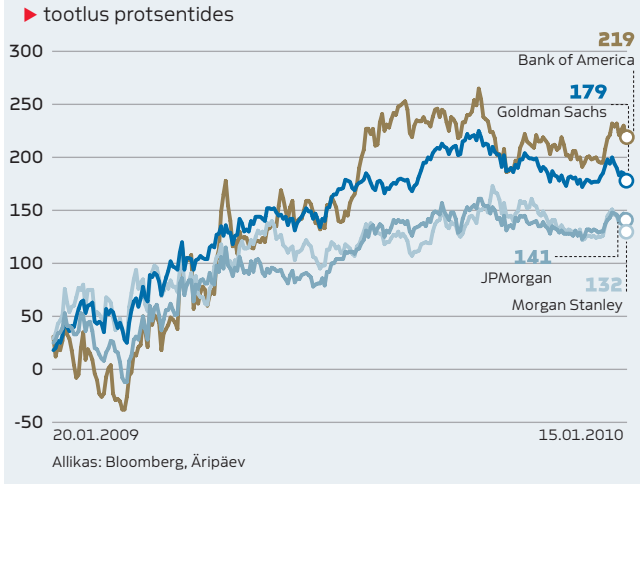
finantskriisi uurimiskomisjoni ees.

Foto: Bloomberg

Äp ÜLEVAADE

Suurpankade aktsiate hinnad on aastaga mitmekordistunud

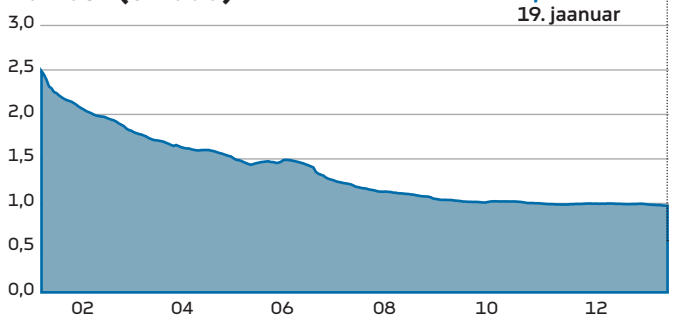
▶ tootlus protsentides

Allikas: Bloomberg, Äripäev

Äp INTRESS

Euribor (6 kuud)

PANGANDUS

Citigroup jätkas suurkahjumite rada

Citigroup sai neljandas kvartalis 7,6 miljardi dollari suuruse kahjumi. Kahjumi põhjuseks tuuakse USA valitsuse päästmisprogrammist väljumist, vahendas Bloomberg. Kui 2008. aasta neljandas kvartalis teatas pank rekordilisest ehk 17,3 miljardi dollari suurusest puhaskahjumist (3,40 dollarit aktsia kohta), siis 2009. aasta neljanda kvartali kahjumiks aktsia kohta tuli 33 senti.
Analüütikud prognoosisid kahjumiks 30 senti aktsia kohta.
2010. aasta kasumiks on analüütikud prognoosinud 9 senti aktsia kohta ehk 2 protsenti kasumist, mida pank teenis 2005. aastal.
USA valitsusel kuulub 27 protsenti Citigroupist.

Äp RAHA

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius % keskmiselt kuu jäägilt (10)	jooksev hoius % kuu püsijäägilt	tähtajaline hoius % 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Sampo Pank	0,25	0,25**	1,25	1,35	1,50	1,90	2,00	2,10	2,35	2,50	1000/5000(4)
Swedbank***	0,20		-	-	1,35	1,60	1,85	2,10	2,75	2,65	3000
Tallinna Äripank		0,20	2,25	2,50	3,00	3,95	4,30	4,75	4,00	-	1000
Tallinna Äripank (3)		0,20	2,65	2,85	3,25	4,20	4,65	5,10	4,35	-	1000
Nordea Pank	0,1-0,25		1,50	1,80	1,90	2,20	2,40	2,70	4,00	4,00	5000
Parex Pank	kokkuleppel		5,50	-	6,00	6,50	7,00	8,00	6,50	5,50	1500
Marfin Pank Eesti	0,25	0,30	2,30	2,40	2,50	2,90	3,20	3,50	3,50	-	5000
BIGBANK	-	-	3,50	3,60	3,90	5,40	5,40	6,50	6,90	7,30	5000
BIGBANK	-	-	-	-	-	5,60	5,60	6,70	7,10	7,50	150 000
DnB NORD Pank	0,25 (7)	-	2,20	2,20	2,50	2,90	3,00	3,25	3,00	-	5000
UniCredit Bank	0,25 (9)	-	1,00	1,10	1,15	1,30	1,45	1,60	-	-	5000/50000 (9)
SEB	0,20	0,25	1,10	1,20	1,30	1,50	1,70	2,00	1,75	1,55	2000*
LHV Pank	0,20 (10)		2,00	2,20	2,30	2,80	3,10	3,30	3,30	-	10000

pank	tähtajaline hoius %, USD 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa	tähtajaline hoius %, EUR 1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,20	0,20	0,45	0,70	0,95		0,40	0,50	0,65	0,95	1,10	1,20	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250 USD	-	-	0,71	1,01	1,14	1,53	190 EUR
Tallinna Äripank	0,30	0,30	0,45	0,90	1,05	1,45	200 USD	0,50	0,75	0,85	1,15	1,30	1,45	200 EUR
Nordea Pank	0,10	0,10	0,10	0,35	0,60	0,90	300 USD	0,30	0,40	0,55	0,85	0,95	1,10	320 EUR
Parex Pank	2,00	-	3,00	3,50	3,70	4,00	100 USD	4,20	-	4,30	4,40	4,50	4,60	100 EUR
Marfin Pank Eesti	0,70	1,00	1,25	1,50	1,75	2,10	500 USD	1,00	1,10	1,40	1,90	2,30	2,70	350 EUR
DnB NORD Pank	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300 USD	0,65	-	1,00	1,25	1,35	1,60	300 EUR
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,40	3,40	4,00	kuni 30 000 EUR
BIGBANK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,60	3,60	4,20	üle 30 000 EUR
UniCredit Bank	0,40	0,45	0,50	0,65	0,80	1,00	300/3000 USD(9)	0,60	0,70	0,80	1,05	1,40	1,50	300/3000 EUR (9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,20	0,40	0,80	200 (USD)	0,20	0,30	0,45	0,75	0,90	1,25	200 EUR
LHV Pank	0,50	0,50	0,60	0,70	0,80	1,00	1000 USD	0,80	1,00	1,30	1,80	2,20	2,50	700 EUR

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 24 999 EEKi ** juriidiline isik ***avades hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,20% kõrgem (3) personaalpang. klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojäägilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägilt

Arvelduskonto, reservhoiuse ja kasutushoiuse intressid

% päevasaldolt	klient	hõbeklient	kuldklient
Nordea Pank			
arvelduskonto, eraisikud			
kuni 50 000 EEK	0,10	0,15	0,25
50 000–250 000 EEK	0,10	0,15	0,25
üle 250 000 EEK	0,10	0,15	0,25
reservhoius, eraisikud			
EEK	1,80	2,10	2,40
EUR	0,20	0,25	0,35

Raha väljamaksmine erakliendile 1päevase ja ärikliendile 14päevase etteteatamisega.

Pankade kontaktandmed

SEB Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 5100
Swedbank Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, e-post: info@swedbank.ee
Tallinna Äripank Vana-Viru 7, Tallinn, tel 668 8088, faks 668 8089
Nordea Pank Liivalaia 45/47, Tallinn, tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn, tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee,
Marfin Pank Eesti Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
Parex Pank Roosikrantsi 2, Tallinn, tel 770 0000, faks 770 0001, e-post: info@parex.ee
BIGBANK Rüütli 23, Tartu, tel 1333, faks 737 7582, e-post: bigbank@bigbank.ee, www.bigbank.ee
DnB NORD Pank Tartu mnt 10, Tallinn, tel 686 8500, faks 686 8501, e-post: info@dnbnord.ee, www.dnbnord.ee
AS UniCredit Bank Eesti filiaal Liivalaia 13/15, Tallinn, tel 668 8357, e-post: klien diinfo@unicreditgroup.ee, www.unicreditbank.ee
LHV Pank Tartu mnt.2, tel. 680 0400, fax 680 0402, e-post: lhv@lhv.ee, www.lhv.ee

Äp VALUUTA

USD ▲	SEK ▲	GBP ▲	RUB ▼
10,88 kr	1,55 kr	17,79 kr	0,37 kr

Eesti Panga kursid

19.01

valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK	valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	2,96857000	India ruupia	INR	0,23835500	Mehhiko peeso	MXN	0,85993300	Tuneesia dinaar	TND	8,27281000
Argentina peeso	ARS	2,87617000	Indoneesia ruupia	IDR	0,00118132	Moldova leu	MDL	0,87371700	Ukraina grivna	UAH	1,34546000
Austraalia dollar	AUD	10,05530000	Islandi kroon	ISK	0,08727470	Norra kroon	NOK	1,91731000	Ungari forint	HUF	0,05844370
Brasiilia reaal	BRL	6,19520000	Jaapani jeen	JPY	0,12040100	Poola zlott	PLN	3,89468000	USA dollar	USD	10,90360000
Bulgaaria leev	BGN	8,00232000	Kanada dollar	CAD	10,59940000	Rootsi kroon	SEK	1,54354000	Usbekistani somm	UZS	0,00718810
Egiptuse nael	EGP	2,01236000	Kasahstani tenge	KZT	0,07368510	Serbia dinaar	RSD	0,16135500	Aserbaidžaani manat	AZN	13,57010000
Euro	EUR	15,64660000	Korea won	KRW	0,00967100	Singapuri dollar	SGD	7,84372000	Rumeenia leu	RON	3,80744000
Gruusia lari	GEL	6,38163000	Kuld (EEK/oz)	XAU	12364,60000000	Suurbritannia nael	GBP	17,89820000	Türgi liir	TRY	7,48101000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,59696000	Leedu litt	LTL	4,53157000	Šveitsi frank	CHF	10,59320000	Uus-Meremaa dollar	NZD	8,04246000
Hongkongi dollar	HKD	1,40455000	LAVi rand	ZAR	1,46747000	Taani kroon	DKK	2,10203000	Valgevene uus rubla	BYR	0,00383523
Horvaatia kuna	HRK	2,14654000	Läti latt	LVL	22,08990000	Tai baat	THB	0,33166700	Venemaa rubla	RUB	0,36841300
Iisraeli uus seekel	ILS	2,95690000	Malaisia ringgit	MYR	3,26503000	Taiwani dollar	TWD	0,34293300	Venezuela boliivar	VEF	2,53885000
IMF arveldusühik	SDR	17,13990000	Maroko dirhem	MAD	1,38209000	Tšehhi kroon	CZK	0,60572000			

Äp BÖRSIKAUBAD

Kütused 19.01

Rotterdami sadamates (CIF), USD/t

Nafta*	76,21
Kerge kütteõli	615,25-619,25
Masuut	455,00-457,00
Bensiin	713,00-715,00
Diislikütus	639,00-641,00

* Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil USD/barrel,

Kohv 15.01

Arabica (USc)/lb	141,75

1 LB = 453,59 g; LIFFE, CSCE, allikas Bloomberg

Suhkur 19.01

valge suhkur (USD/t)	732,50

allikas Bloomberg

Värvilised metallid 18.01

USD/t

	ost	müük
Alumiinium	2292,0	2292,5
Nikkel	18630,0	18635,0
Plii	2451,0	2451,5
Tina	17925,0	17930,0
Tsink	2466,0	2467,0
Vask	7506,0	7507,0

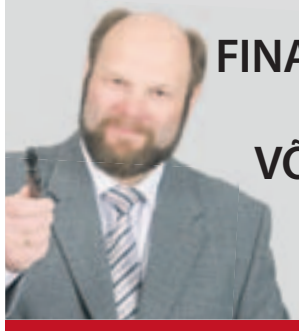
Väärismetallid 19.01

USD tr.oz

Kuld	1133,00
Hõbe	18,50
Plaatina	1621,00
Pallaadium	456,00

1 tr.oz = 31,105 g, Londoni fiksingud, allikas Bloomberg

ÄRIPÄEVA KOOLITUSKESKUS

FINANTSARVESTUS ETTEVÕTTE VÕTMEISIKUTELE

2.–3. veebruaril

Koolitaja on MARGUS TINITS

Tel 667 0413

koolituskeskus@aripaev.ee
www.koolitus.aripaev.ee

18 INVESTOR INVESTEERIMISFONDID

TOIDUAINETÖÖSTUS

Kraft sai Cadbury viimaks enda käpa alla

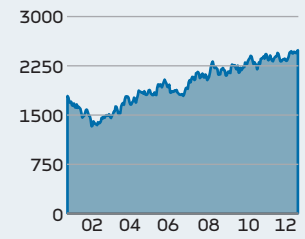
Neli pikka kuud kestnud kuuma pudru ümber tiirutamine sai eile läbi ja Suurbritannia šokolaaditootja Cadbury võttis lõpuks vastu USA toidutööstuse gigandi Krafti ülevõtmispakkumise.
Kraft pidi pakkumist korduvalt parandama ning pärast vaenuliku ülevõtmise läbikukkumist tõstis selle 850 pennile aktsia kohta veel eelmisel nädalal kehtinud 770 pennilt, vahendas Wall Street Journal.
Sedakorda sõbralikust pakkumisest 490 penni moodustab raha, 10 penni on dividendides ning ülejäänud osa eest saavad inglaste 186 aasta vanuse ettevõtte investorid Krafti aktsiaid.

Äp INDEKSID

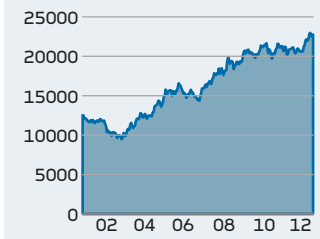
RTSI Moskva ▲
1581,20 0,01%

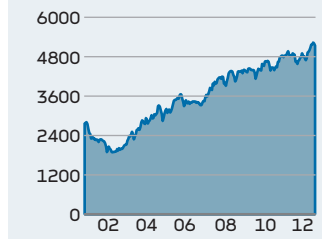
WIG20 Poola ▲
2489,42 0,98%

BUX Ungari ▲
22 784,47 0,40%

BET Rumeenia ▼
5137,59 -1,18%

Äp FONDID

Avaron Asset Management — 18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Areneva Eur. Väikeettevõtete F A, EEK	45,80	47,43	46,50	-	5,36	45,29	-	-	224 797 912
Balkani Fond A, EEK	55,47	57,44	56,31	-	5,49	37,78	-	-	175 420 708
Avaroni Privaatportfell B, EEK	173,17	173,17	173,17	-	2,12	10,55	-	-	38 425 259

Danske Capital AS, Danske Invest, Sampo Rahastoyhtiö Oy — 18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Sampo Pension 25, EEK	13,52	13,66	13,66	1,35	1,36	8,84	1,64	3,45	135 793 322
Sampo Pension 50, EEK	15,59	15,75	15,75	1,86	1,88	13,43	1,44	4,83	1 791 195 625
Sampo Pension Intress, EEK	12,34	12,46	12,46	0,86	0,64	5,46	3,50	2,92	36 057 779
Danske Invest Global Growth Fund, USD	-	-	14,31	0,00	2,25	46,14	-0,05	0,00	2 105 702.96

* Info Danske fondide kohta on avaldatud veebilehtedel www.sampopank.ee, www.rahastot.fi ja www.danskeinvest.com

ERGO Funds — 19.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
ERGO Pensionifond 2P1, EEK	12,90	13,03	13,03	0,83	0,71	8,66	4,35	3,13	99339321,61
ERGO Pensionifond 2P2, EEK	15,47	15,62	15,62	4,18	2,78	28,48	-0,44	4,13	409587345,59
ERGO Pensionifond 3P1, EEK	11,92	12,16	12,04	0,00	3,53	17,11	0,00	0,00	6260872,71
ERGO Pensionifond 3P2, EEK	12,41	12,66	12,54	0,00	3,83	22,33	0,00	0,00	6424591,79
ERGO Pensionifond 3P3, EEK	13,10	13,37	13,23	0,00	5,31	29,18	0,00	0,00	7138246,46

Evli Funds — 15.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht*
Evli Global B, EUR	8,17	8,17	8,17	-	1,88	22,39	-10,99	-0,57	9 374 489,71
Evli European High Yield B, EUR	164,48	164,48	164,48	-	4,29	58,56	4,48	5,35	219 428 629,84
Evli European Investment Grade B, EUR	147,63	147,63	147,63	-	1,91	19,60	3,72	2,74	243 590 787,57
Evli Greater Russia B, EUR	172,64	172,64	172,64	-	8,52	143,06	-11,99	-	149 638 267,90

* Fondide mahu info on antud seisuga 31.12.2009

Finter Fund — 18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Emerging Markets, USD	119.13	124.54	120.33	5.37	0.68	7.17	1.24	0.53	-
CHF Bonds, CHF	113.48	118.64	114.63	14.39	1.08	22.14	-6.27	2.31	-
USD Bonds, USD	355.06	371.2	358.65	7.91	-0.33	3.73	-0.15	0.35	-
EUR Bonds, EUR	217.11	226.98	219.30	35.20	1.21	80.40	-8.83	5.02	-
European Equities, EUR	353.75	369.83	357.32	7.73	0.58	11.11	-3.24	1.00	-
Dynamic Portfolio EUR	98.35	102.82	99.34	26.78	3.56	42.66	-16.00	1.83	-
Conservative Portfolio, CHF	70.79	74.	71.50	-	0.27	14.72	-	-	-
US Equities, USD	152.	158.91	153.54	11.98	-0.27	-6.80	-3.32	-0.53	-

LHV Varahaldus — 19.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Pensionifond L, EEK	17,82	18,00	18,00	3,47	1,88	31,74	1,91	8,19	654 078 669
Pensionifond M, EEK	14,58	14,72	14,72	2,57	1,90	29,69	5,53	6,75	68 039 516
Pensionifond S, EEK	15,91	16,07	16,07	1,58	2,03	26,01	8,49	7,00	46 833 736
Pensionifond XL, EEK	15,26	15,41	15,41	3,87	1,53	33,64	3,83	7,79	171 212 089
Pensionifond XS, EEK	14,58	14,73	14,73	1,59	1,92	24,60	7,45	6,10	24 323 202
Täiendav Pensionifond, EEK	16,80	17,14	16,97	16,56	2,35	38,90	-0,66	8,00	36 962 447
Tõusva Euroopa Alfa Fond A, EUR	3,97	4,05	3,97	-	4,49	48,24	-	-	0
Tõusva Euroopa Alfa Fond B, EEK	39,72	40,52	39,72	-	4,49	48,24	-	-	6 908 849
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	6,08	6,26	6,14	-	-1,47	25,80	-	-	0
LHV Pärsia Lahe Fond B, EEK	60,77	62,61	61,38	-	-1,47	25,80	-	-	63 146 345
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,87	8,03	7,95	-	1,44	34,07	-	-	0
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EEK	78,67	80,26	79,46	-	1,44	34,07	-	-	13 526 937

Nordea Investment Funds — 18.01

		ost	müük	NAV	% aasta algusest	tootlus (p.a) %* 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Stable Return Fund	EUR	11,37	11,37	11,37	0,00	16,00	4,00	0,00	29 041 194
Biotech Fund	USD	10,09	10,09	10,09	3,00	13,00	-8,00	18,00	12 785 652
Central & Eastern European Equity Fund	EUR	10,56	10,56	10,56	8,00	112,00	-16,00	0,00	15 423 820
European Corporate Bond Fund	EUR	34,33	34,33	34,33	2,00	14,00	8,00	5,00	20 152 286
Danish Bond Fund	DKK	312,54	312,54	312,54	1,00	5,00	15,00	19,00	95 513 533
Danish Equity Fund	DKK	188,06	188,06	188,06	8,00	60,00	-23,00	34,00	78 414 070
Danish Kroner Reserve	DKK	163,09	163,09	163,09	0,00	3,00	10,00	15,00	244 121 414
Danish Long Bond Fund	DKK	206,51	206,51	206,51	1,00	5,00	15,00	17,00	65 942 198
Danish Mortgage Bond Fund	DKK	183,30	183,30	183,30	1,00	7,00	16,00	20,00	422 294 913
Euro Bond Fund	EUR	8,91	8,91	8,91	2,00	14,00	16,00	18,00	11 767 295
Euro Reserve	EUR	13,80	13,80	13,80	2,00	7,00	-4,00	0,00	13 001 495
European Alpha Fund	EUR	7,20	7,20	7,20	6,00	43,00	0,00	0,00	35 759 148
European Equity Fund	EUR	13,58	13,58	13,58	2,00	34,00	-19,00	17,00	21 652 367
European Value Fund	EUR	30,73	30,73	30,73	4,00	47,00	-29,00	9,00	690 176 421
Far Eastern Equity Fund	USD	18,10	18,10	18,10	3,00	75,00	6,00	34,00	132 270 771
Global Bond Fund (EUR)	EUR	12,24	12,24	12,24	1,00	-2,00	16,00	12,00	26 585 057
Global Stable Equity Fund Unhedged	EUR	8,74	8,74	8,74	1,00	27,00	-28,00	0,00	69 398
Global Equity Fund	EUR	4,07	4,07	4,07	1,00	29,00	-28,00	-5,00	5 599 891
Global Stable Equity Fund	EUR	8,69	8,69	8,69	0,00	24,00	0,00	0,00	59 503 130
Global Value Fund	EUR	10,15	10,15	10,15	2,00	37,00	-27,00	-7,00	20 692 369
Japanese Value	JPY	716,00	716,00	716,00	3,00	20,00	-49,00	-34,00	984 259 403
Nordic Equity Fund	EUR	45,50	45,50	45,50	5,00	56,00	-22,00	37,00	331 527 226
Nordic Equity Small Cap Fund	EUR	8,90	8,90	8,90	5,00	64,00	-10,00	0,00	6 849 461
North American Growth Fund	USD	8,83	8,83	8,83	1,00	58,00	-11,00	7,00	106 170 512
North American Value Fund	USD	27,71	27,71	27,71	1,00	64,00	-38,00	-28,00	330 324 498
Norwegian Bond Fund	NOK	163,79	163,79	163,79	1,00	3,00	15,00	16,00	481 857 001
Norwegian Equity Fund	NOK	123,02	123,02	123,02	2,00	73,00	-24,00	32,00	220 206 527
Norwegian Kroner Reserve	NOK	169,82	169,82	169,82	0,00	5,00	14,00	19,00	257 193 161
Swedish Bond Fund	SEK	231,56	231,56	231,56	1,00	1,00	13,00	16,00	426 872 546
Swedish Equity Fund	SEK	175,51	175,51	175,51	1,00	59,00	-14,00	32,00	173 159 778
Swedish Kroner Reserve	SEK	175,74	175,74	175,74	0,00	3,00	10,00	14,00	860 757 061
US-Dollar Reserve	USD	14,86	14,86	14,86	1,00	12,00	1,00	9,00	13 002 490

Reklaam

Nordea Pensions Estonia — 19.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Nordea Pensionifond A, EEK	12,36	12,48	12,48	0	0,49	22,2	0	0	192233324,44
Nordea Pensionifond A Pluss, EEK	10,00	10,10	10,10	0	0,26	0	0	0	20265314,57
Nordea Pensionifond B, EEK	11,98	12,10	12,10	0	0,56	18,22	0	0	53654085,28
Nordea Pensionifond C, EEK	11,46	11,58	11,58	0	0,67	13,17	0	0	12137767,02
Nordea Pensionifond Aktsiad 100	14,21	14,50	14,35	0	2,14	36,87	0	0	12610773,96

Sampo Life — 15.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Mandatum Life Konservatiivne, EUR	100,85	102,86	100,85	-	0,81	13,51	-	-	-
Mandatum Life Tasakaalustatud, EUR	109,04	111,22	109,04	-	0,87	20,53	-	-	-
Mandatum Life Agressiivne, EUR	123,12	125,58	123,12	-	2,24	41,66	-	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	119,68	120,28	119,68	-	1,45	16,52	-	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	112,31	114,56	112,31	-	0,50	12,31	-	-	-

Swedbank Investeerimisfondid AS — 18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Pensionifond K1, EEK	11,30	11,41	11,41	5,65	0,57	5,49	-0,18	0,16	387 548 995,68
Pensionifond K2, EEK	12,01	12,14	12,14	7,52	0,44	7,47	-3,44	0,38	2 050 190 318,66
Pensionifond K3, EEK	13,56	13,70	13,70	10,63	1,41	14,57	-5,37	1,48	4 690 639 059,68
Pensionifond K4, EEK	10,07	10,17	10,17	0,00	1,41				36 779 499,16
Pensionifond V1, EEK	15,92	16,24	16,08	9,82	1,14	11,04	-5,49	0,08	129 171 231,45
Pensionifond V2, EEK	12,00	12,24	12,12	13,71	1,87	18,60	-8,98	0,64	215 365 849,76
Pensionifond V3, EEK	13,92	14,20	14,06	18,90	2,70	29,72	-13,11	1,82	401 571 311,58
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	5,00	5,13	5,05		8,12	118,42	-20,54		14454543,15
Ida-Euroopa Aktsiafond, EEK	78,42	80,40	79,21	30,66	5,61	52,01	-31,62	-9,61	490 256 522,44
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	4,02	4,12	4,06		5,26	56,47	-31,52		14349410,75
Fondifond 100, EEK	84,08	86,20	84,93		4,90	54,74	-11,66		820752666,27
Fondifond 30, EEK	97,10	99,55	98,08		2,03	22,56	-3,24		198677409,25
Fondifond 60, EEK	90,70	92,99	91,61		3,30	36,50	-7,32		750119118,26
Venemaa Aktsiafond, EEK	1226,57	1257,54	1238,96		9,72	157,46	-17,23	10,67	861 002 267,92

Äp NUMBER

9,3

▶ protsenti ootavad analüütikud keskmiselt selle aasta mobiiltelefonide turu kasvuks. Käivete kasvu loodetakse näha ka juba sel ja järgmisel nädalal avaldatavates mobiiltelefonitootjate kvartalitulemuses.

LENNUNDUS

Japan Airlines läks pankrotikaitse alla

Jaapani suurim lennufirma Japan Airlines otsustas minna pankrotikaitse alla, vahendas Bloomberg. 1951. aastal asutatud lennukompanii, mille reisijate arv ulatus eelmisel aastal vähemalt 45 miljonini, jätkab siiski lende. Ettevõtte esimese poolaasta kahjum oli 131 miljardit jeeni.

AS SEB Varahaldus

19.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
SEB Energiline Pf, EEK	10,57	10,68	10,68	0,00	1,15	0,00	0,00	0,00	31 493 705
SEB Konservatiivne Pf, EEK	12,68	12,81	12,81	1,22	1,16	9,01	4,48	2,72	569 427 985
SEB Optimaalne Pf, EEK	11,84	11,96	11,96	0,00	0,99	19,59	0,00	0,00	72 387 380
SEB Progressiivne Pf, EEK	13,61	13,74	13,74	4,83	2,30	19,43	-4,62	2,06	3 450 012 004
SEB Aktiivne Pf, EEK	12,53	12,78	12,66	28,30	3,95	45,83	-8,74	4,90	175 039 184
SEB Tasakaalukas Pf, EEK	16,10	16,42	16,26	11,99	2,24	13,96	-2,58	2,70	129 134 551
SEB Aktiivne Fondifond, EEK	6,11	6,23	6,17	29,38	4,85	44,05	0,00	0,00	60 152 877
SEB Tasakaalukas Fondifond, EEK	9,30	9,49	9,40	15,15	2,37	22,70	0,00	0,00	17 239 166
SEB Dünaamiline Fondifond EEK	9,66	9,85	9,75	22,16	3,87	31,83	-10,08	0,00	99 546 164
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond, EEK	13,34	13,34	13,34	14,98	2,00	14,73	0,83	1,25	704 834 578
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond, EEK	11,65	11,89	11,77	23,38	3,42	48,60	-3,31	0,00	59 914 387
SEBKasvufond, EEK	6,55	6,68	6,61	41,72	7,66	86,73	-8,04	8,94	418 052 058
SEB High Yield Bond Fund, EUR	599,85	599,85	599,85	N/A	1,08	-35,04	0,00	0,00	2 397 584
Vahendatavad Fondid *									
SEB Choice Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	5,23	29,68	1,19	63,47	-2,11	9,14	-
SEB Choice Emerging Markets Fund, EUR	-	-	1,91	50,23	2,07	72,95	2,35	13,44	-
SEB Choice Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,41	20,93	5,44	13,47	-13,13	-3,71	-
SEB Choice North America Chance/Risk Fund, EUR-	-	2,79	27,55	1,78	31,82	-9,29	-2,56	-	
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,81	9,49	-0,42	-2,13	9,56	0	-
SEB Choice Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	3,34	38,95	6,53	110,11	-0,13	10,89	-
SEB Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,29	8,36	1,82	16,7	2,87	1,8	-
SEB deluxe Balanced Fund	-	-	58,34	N/A	1,82	20,59	0	0	-
SEB deluxe Classic Plus	-	-	56,99	N/A	1,03	9,53	0	0	-
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	2,70	40,12	8,65	69,37	-9,09	10,22	-
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	2,88	45,68	12,17	134,17	-10,97	8,92	-
SEB Ethical Europe Fund, EUR	-	-	1,99	28,67	1,62	34,58	-13,68	1,27	-
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	1062,50	30,39	2,5	41,99	-14,9	1,15	-
SEB Europe Fund	-	-	2,88	29,37	1,71	38,45	-13,49	1,85	-
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,61	22,82	1,91	23,77	-10,09	1,36	-
SEB Medical Fund, EUR	-	-	2,36	17,79	1,21	10,74	-6,31	0,68	-
SEB Nordic Fund, EUR	-	-	5,86	31,17	4,71	54,49	-6,28	6,5	-
SEB Russia Fund, EUR	-	-	9,79	53,09	10,79	184,53	-2,94	0	-
SEB Short Bond Fund EUR	-	-	1,27	0,91	0	-0,12	1,4	1,62	-
SEB Strategy Aggressive Fund	-	-	38,38	N/A	3,28	0	0	0	-
SEB Technology Fund, EUR	-	-	1,77	28,90	0,03	51,02	-2,41	1,3	-
SEB Guarantee Fund 80, EUR			108,76	6,09	-0,21	4,87	0	0	-

	ost	müük	NAV	tootlus (p.a) % 1 päev	1 kuu	3 kuud	12 kuud		fondi maht
SEB Likviidsusfond**, EEK	93,95	93,95	93,95	0,01	0,17	2,29	5,66	-	289 567 255

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata **www.seb.ee/fondikursid**

Trigon Funds

18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EEK	140,37	144,67	143,24	N/A	11,18	130,11	0,00	0,00	91 510 339
Balkani Fond, EEK	119,15	123,39	120,97	38,45	7,16	41,36	-17,55	-2,74	197 402 580
Arenevate Turgude Finantssektori Fond	159,17	164,04	162,42	N/A	5,07	133,47	0,00	0,00	283 018 332
Uus Euroopa Väikeettevõtete F, EEK	73,86	76,49	74,99	34,78	5,71	56,66	-18,56	0,00	158 570 786
Uus Euroopa Väärtusfond, EEK	145,33	150,50	147,55	34,66	6,04	46,67	-17,94	-3,67	130 563 289
Top 10 Fond, EEK	89,94	93,13	91,31	40,36	9,87	84,64	-7,42	0,00	32 259 685

** tootlus arvutatakse aasta baasile teisendatult; **riskiaste** – investeerimisfondi tootluse viimase 24 kuu standardhälve;

Trigon Alternative Funds

18.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) % 12 kuud	3 aastat	5 aastat	fondi maht
Aktiivne Alfa Fond, EEK	138,97	143,23	141,81	-	8,46	116,82	-	-	241 861 915

Fondivalitsejad

Avaron Asset Management
Narva mnt 5–58, Tallinn 10117
tel 664 4205, faks 664 4201,
info@avaron.ee, www.avaron.ee

Danske Capital AS
Narva mnt 9A, Tallinn, tel 675 2295,
faks 675 2895, funds@sampopank.ee,
www.sampopank.ee

ERGO Funds AS
Lauteri 5, Tallinn, tel 610 6500,
faks 610 6501, funds@ergo.ee,
www.ergo.ee

Evli Securities, Varahaldus (Evli Fund Managment)
Tartu mnt 2, Tallinn 10145,
tel 640 5720, faks 640 5701,
fondid@evli.ee, www.evli.ee

Finter Fund Management Company S.A.
33, avenue J.F. Kennedy,
P.O. Box 91, L-2010 Luxembourg,
tel +352 44 10 1065 67
faks +352 44 10 1060 02,
funds@finter.ch,
www.finter.ch, esindaja Eestis AS Eesti Krediidipank, www.krediidipank.ee

AS GILD Fund Management
Tartu mnt 2, Tallinn 10145,
tel 680 0401, faks 680 0403,
sales@gildbankers.com,
www.gildbankers.com

AS GILD Property Asset Management
Rävala pst 6, Tallinn 10143,
tel 680 0401, faks 680 0403,
sales@gildbankers.com,
www.gildrealestate.com

LHV Varahaldus AS
Tartu mnt 2, Tallinn 10 145,
tel 680 0400, faks 680 0402,
vara@lhv.ee, www.lhv.ee

Nordea Pensions Estonia AS
Liivalaia 45/47, Tallinn 10145
tel 710 1250, faks 710 1251
eesti@nordea.com, www.nordea.ee

Nordea Rahastoyhtiö
Liivalaia 45/47, Tallinn 10145
tel 628 3300

Trigon Funds
Viru väljak 2, Metro Plaza 5. korrus,
Tallinn 10 111, tel 667 9200,
faks 667 9201,
fond@trigon.ee, www.trn.ee

AS SEB Varahaldus
Tornimäe 2, Tallinn 15 010,
tel 665 6565, faks 665 7122,
fondid@seb.ee, www.seb.ee

Swedbank Investeerimisfondid AS
Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0310,
faks 888 1171, funds@swedbank.ee
www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

LHV Tartu mnt 2, Tallinn,
tel 680 0400, faks 680 0402

Marfin Pank Eesti AS Pärnu mnt 12, Tallinn,
tel 680 2500, faks 680 2501

Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn,
tel 630 2104

SEB Enskilda Equities
Tornimäe 2, Tallinn,
tel 665 6622, faks 665 6802

SE Sampo Life Insurance Baltic Viru Väljak 2, 10111 Tallinn, tel 681 2300,
info@sampolife.ee, www.sampolife.ee

Swedbank AS Liivalaia 8, Tallinn,
tel 613 1659, faks 613 1545

kiire tee vastusteni
www.raamatupidaja.ee

raamatupidaja.ee
KOOLITUS

Raamatupidamise aastaaruande koostamine 2009 ja raamatupidamine aastal 2010

- Kuidas koostada 2009. a raamatupidamise aastaaruannet?
- Mis on muutunud võrreldes eelmise aastaga?
- Mida peab teadma aastaaruande vormistamisest ja e-aruandlusest?
- Likvideerimis- ja lõpparuannetest
- Vara kaetava väärtuse testidest ja raamatupidamishinnangutest
- Kuidas vältida vigu aastaaruande koostamisel?
- Millised muudatused on plaanis lähitulevikus?
- Kaasa näidisaruanne

Toimub: **26. jaanuaril** Tartus
Lektor: **Toomas Villems**

raamatupidaja.ee

SOODUSHIND
1999 kr
+ km kehtib
21. jaanuarini
hiljem 2299 krooni (+ km)

Info ja registreerimine: tel 667 0237,
registreerimine@raamatupidaja.ee, www.raamatupidaja.ee

www.raamatupidaja.ee

Maailm pärast suurt pauku – läbilöögi ootuses

Suurest paugust on möödas poolteist aastat. Finantsmaailm on langenud kokku lugenud, haavatud hospitaliseerinud ning ellujääjad üritavad uut ja paremat maailma ehitada.

Uues maailmas on vähem derivatiive, vähem *hedge-fund*'e ja *hedge-fund*'ide juhte, vähem virtuaalsust ja **rohkem reaalsust.** Kuigi räägitakse, et majandus ei taastu enam kunagi vanal kujul, on ometi tagasi vana hea aeg, kus *cash-is-king* ja kus väärtust loovad taas ettevõtjad, mitte finantsvõlurid.

V finantsjuhtimise konverents

FINANTSJUHI 101 NÄGU

26. veebruar 2010 Swissôtel Tallinn

Analüütikud väidavad, et kriisi põhi on möödas, Eesti ettevõtted on ennast kohandanud vastavaks uutele oludele ja valmis minema vastu uuele tõusule. Just praegusel ajal sünnivad uued võitjad. Praegu me veel ei tea, kes need on, aga järgmise kümne eduka aasta jooksul saame kindlasti teada.

Tänavusel finantskonverentsil keskendume **võitvatele strateegiatele.** Kõigele sellele, mis peaks just meil aitama läbi lüüa. Seda nii ettevõtja, ettevõtte kui ka terve rahvana.

Äripäev

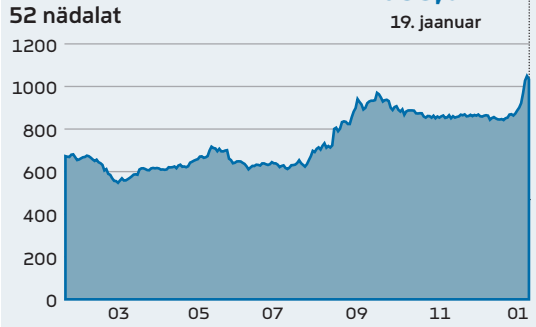
www.konverents.aripaev.ee

ISSN 1406-2585
9 771406 258005

OMX Tallinn	OMX Helsinki	OMX Stockholm	Dow Jones	Nasdaq
491,02 ▼ -1,57%	6674,52 ▲ 0,24%	975,50 ▲ 0,15%	10 686,29 ▲ 0,72%	228799 ▲ 1,05%

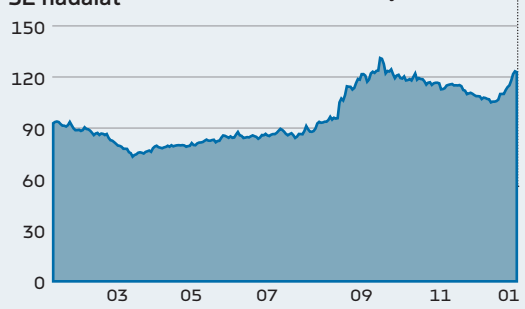
Äp
20.01.2010
Nr 13 (3963)

ÄP indeks
52 nädalat
1033,84 19. jaanuar

▼ -1,46%
perioodi **kõrgeim** 1049,19
madalaim 547,42
Äripäeva indeks on arvutatud 10 Tallinna börsil enamkaubeldud aktsia sulgemishinna põhjal

B30 indeks
52 nädalat
122,81 18. jaanuar

▼ -0,43%
perioodi **kõrgeim** 127,95
madalaim 73,21
Balti 30 indeksisse kuulub 30 Eesti, Läti ja Leedu enimkaubeldud aktsiat

SEL NÄDALAL

E ▶ Kinnisvara
▶ Rikaste TOP
T ▶ Logistika
▶ Rikaste TOP
K ▶ Ehitus
▶ Rikaste TOP
N ▶ Kuidas?
▶ Rikaste TOP
▶ Tööstus
R ▶ Puhkepäev

Buffetti aktsia taskukohaseks

Aktsia Berkshire Hathaway aktsia hakkab maksma umbes 700 krooni

Äp
Tõnis Oja
tonis.oja@aripaev.ee

Warren Buffetti juhitaval Berkshire Hathaway'l toimub täna aktsionäride erakorraline üldkoosolek, kus palutakse luba jagada B-klassi aktsiad (splitt) 50ks, mis muudab väärtpaberi paljudele taskukohasemaks.

Kuna Buffett pole kunagi varem aktsiat splittinud (meie mõistes fondiemissiooni korraldanud), siis maksab Berkshire Hathaway väärtpaber üsna krõbedat hinda. Reedese sulgemishinna järgi maksis ettevõtte A-klassi aktsia 97 500 dollarit ehk umbes 1,06 miljonit krooni.

Tegemist on nominaalväärtuse poolest kalli väärtpaberiga kõikidele investoritele, isegi kõige vägevametele neist. Näiteks miljardär Goerge Sorose investeerimisfirma suurendas sügisel positsiooni Berkshire'i A-aktsiates varasemalt neljalt aktsialt kümnele.

Veidi leevendust on pakkunud asjaolu, et Berkshire'il on ka B-klassi aktsiad, mille reedene sulgemishind oli 3247,00 dollarit ehk veidi üle 35 000 krooni. Aga ka see väärtpaber on ilmselt paljudele meie investoritele nimiväärtuse poolest kallivõitu. (A-klassi aktsiate nimiväärtus on B-aktsiatest 30 korda suurem, aga hääli annab koguni 200 korda rohkem.)

PÄEVA TEGIJA

Berkshire Hathaway 1,23%

3287
▶ hind, USD

153,1
▶ turuväärtus, mld USD

Seoses raudteekompanii Burlington Nortehern ülevõtmisega toimub täna Berkshire Hathaway aktsionäride erakorraline üldkoosolek, kus Buffett palub luba aktsiasplitiks suhtega 1:50. See tähendab, et B-aktsia hind langeb 50 korda ning hakkab maksma praeguse hinnataseme ning dollari kursi järgi umbes 700 krooni tükk.

Seega nendele, kes soovivad osa saada investeerimisgeeniuse edusammudest, muutuvad Berkshire Hathaway aktsiad tunduvalt taskukohasemaks.

Kuna splitt muudab aktsiad likviidsemaks, siis tavaliselt hakkab tükeldatud aktsia hind kiiresti kerkima, ehkki mingit fundamentaalset põhjust selleks ei ole. Tõsi, Berkshire'i aktsia ei ole pärast splitist teada andmist kerkinud, aga võibolla on tegu just sellega, et aktsia nimiväärtus on ikka üsna suur (Soros ostis sügisel ka 200 B-klassi aktsiat).

Osaliselt on aktsia hind stagnatsioonis just Burlingtoni ülevõtmise tõttu, sest tegemist on suurima ülevõtmisega, mida Buffett eales teinud on. Aga tegemist on pika perspektiiviga, Buffetti sõnul järgmise sajandini.

Äp BÖRSID

Tallinn — 19.01

aktsia	sulgemis-hind, kr	muutus eelm, %	käive, kr	P/E
Arco Vara	3,29	-8,70	874 735	
Baltika	11,89	-5,00	2 373 893	-1,4
Ekspress Grupp	17,21	0,00	322 553	76,5
Harju Elekter	40,21	-1,53	379 707	31,8
Järvevana	5,79	-2,63	27 738	
Merko Ehitus	103,27	-4,35	722 855	13,5
Nordecon	32,70	-3,24	1 129 584	26,7
Norma	65,72	0,00	190 535	40,7
Olympic EG	17,37	0,00	22 857 852	-2,6
Silvano FG	15,80	-1,94	90 390	-3,3
Tallink	6,88	-2,22	3 306 571	-36,2
Tln Kaubamaja	72,60	-1,49	1 611 013	-32,1
Tallinna Vesi	161,94	0,49	965 411	10,5
Trigon PD	6,42	2,50	16 632	-3,9
Viisnurk	14,86	-1,04	15 161	-10,3

P/E suhe – arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Helsingi — 19.01

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Comptel	0,81	-2,41	0,57	0,96	-
Elisa Comm.	16,09	2,16	9,43	16,10	-
Elcoteq SE	1,16	0,00	0,80	1,64	-
Finnair	3,72	0,00	3,52	5,24	-
Fortum	18,90	0,64	12,60	19,78	11,4
F-Secure	2,87	0,35	1,86	3,14	21,1
Kemira	10,86	0,46	3,87	11,63	-
Metso	25,71	-0,77	7,03	27,47	15,4
Neste Oil	12,78	0,63	8,74	13,49	-
Nokia	9,27	-0,91	6,67	11,88	64,8
Outokumpu	13,94	0,87	7,72	15,67	-
PKC Group	7,90	2,60	2,70	7,90	-
Sampo	17,81	0,34	8,63	17,99	-
Stockmann	22,89	2,88	9,63	23,53	39,4
Stonesoft	0,75	1,35	0,31	0,78	-
Stora Enso	4,61	-3,70	2,53	5,65	-
Tieto	16,62	0,73	7,31	16,84	39,6
UPM Kymmene	8,16	-2,04	4,33	9,18	-
YIT	16,12	3,80	4,31	16,37	51,9

allikas Bloomberg

Riia — 19.01

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
LASCO	0,45	-2,17	0,36	0,69	-
Latvijas Gaze	5,25	0,00	3,32	6,00	8,4
SAF Tehnika	0,53	0,00	0,30	0,95	-
Valmieras Fiberglass	0,48	4,35	0,27	0,64	-
Ventspils Nafta	0,95	-1,04	0,61	1,50	-

sulgemishinnad, LVL, allikas Bloomberg

Vilnius — 19.01

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
City Service	6,55	-1,50	2,62	12,00	-
Grigiškes	1,02	0,99	0,29	1,22	-
Invalda	2,64	0,76	1,10	3,71	-
Lithuanian Energy	2,31	0,43	1,29	3,39	-
Snaige	0,76	-1,30	0,17	1,17	-
Rokiškio Suris	3,06	-4,38	1,65	3,75	-
TEO LT (Telekomas)	2,05	-0,49	1,07	2,07	-

sulgemishinnad, LTL, allikas Bloomberg

Stockholm — 19.01

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
ABB	139,40	-1,27	93,09	153,50	-
Autoliv	305,00	-1,61	113,25	325,00	-
Assa Abloy	134,00	-0,81	69,50	143,70	19,4
AstraZeneca	355,30	2,42	261,00	362,50	-
Electrolux	184,50	0,65	56,50	185,00	35,7
Ericsson	70,80	0,07	55,50	79,60	24,1
Hennes & Mauritz	407,20	1,52	298,00	437,30	22,0
Holmen	180,00	0,28	131,25	217,00	14,4
Investor	135,60	0,44	91,00	137,75	-
Nordea	72,60	-1,02	30,81	79,10	10,4
Skanska	121,20	0,17	62,00	125,50	18,6
SKF	125,20	0,24	63,00	128,40	-
SEB	48,06	0,13	15,48	53,00	12,4
Securitas	74,45	1,43	58,25	74,50	15,9
Svenska Handelsb.	198,20	0,10	81,75	212,70	10,1
Swedbank	70,40	0,07	14,72	77,10	-
Tele2	109,60	0,55	60,58	113,80	10,7
TeliaSonera	50,40	0,30	34,40	53,35	11,6

SEK, allikas Bloomberg

USA börsid — 19.01

aktsia	sulgemis-hind	muutus %	52 nädala min	52 nädala max	p/e
Alcoa	15,69	0,38	4,97	17,60	-
Altria Group	20,47	0,25	14,50	20,64	11,8
Amazon.com	126,16	-0,77	47,72	145,91	74,1
American Express	42,72	0,78	9,71	42,84	27,9
Apple	211,90	2,90	78,20	215,59	33,7
AT&T	26,08	1,12	21,44	28,73	11,1
Bank of America	16,11	-0,92	2,53	19,10	-
Boeing	60,73	-0,16	29,05	62,31	35,1
Carnival Corporation	35,09	2,51	16,80	35,27	15,5
Caterpillar	61,05	1,54	21,71	64,42	23,2
Chevron Corporation	78,71	-0,66	56,12	81,09	14,3
Cisco Systems	24,74	1,40	13,61	25,10	22,7
Citigroup	3,44	0,59	0,97	5,43	-
Coca-Cola	56,14	-0,27	37,44	59,45	18,5
Colgate-Palmolive	80,15	0,19	54,51	87,39	19,3
Dell	14,67	1,88	7,84	17,26	15,8
eBay	23,03	2,49	9,91	25,80	17,4
Exxon Mobil	68,62	-0,71	61,86	80,50	16,0
FedEx	86,01	1,06	34,02	92,59	50,9
Ford Motor	11,70	0,86	1,50	12,14	-
General Electric	16,74	1,82	5,73	17,52	12,4
Google	582,41	0,42	282,75	629,51	31,2
Hewlett-Packard	52,55	0,14	25,39	52,95	13,7
IBM	132,96	0,90	81,76	133,00	13,7
Intel	21,07	1,30	12,05	21,55	17,4
JP Morgan Chase	43,30	-0,87	14,96	47,47	16,0
Johnson & Johnson	65,51	1,47	46,25	65,52	14,4
Kraft Foods	28,78	-2,71	20,81	30,10	14,5
McDonalds	63,30	1,64	50,44	64,75	16,6
Merck	40,51	2,62	20,05	40,66	12,1
Microsoft	31,14	0,92	14,87	31,50	19,1
3M	84,70	1,60	40,87	84,70	19,4
Nike	64,55	0,25	38,24	66,62	17,0
Oracle	25,37	0,52	13,80	25,64	18,4
PepsiCo	62,21	-0,13	45,39	64,48	16,9
Pfizer	19,86	1,90	11,62	20,07	9,1
Procter & Gamble	61,44	1,02	43,93	63,48	17,0
Starbucks	23,59	1,38	8,12	24,00	29,5
UPS	62,29	0,58	37,99	63,38	26,1
Wal-Mart Stores	53,92	0,44	46,25	55,20	15,4
Walt Disney	30,90	0,98	15,14	32,75	17,0
Wells Fargo	28,19	0,39	7,80	31,53	13,9
Yahoo!	16,86	0,24	10,81	18,02	39,2

USD, allikas Bloomberg

hinnad ja indeksid kella 18 seisuga, allikas Bloomberg

Äripäeva Raamatuklubi
KUU RAAMAT

Sea raamatupidamine MAKSUVIITADE järgi!

Maksuviidad 2010:
Töölähetuse reegleid on taas muudetud
Põhimõttelised muudatused teenuste käibemaksustamisel
Ühendusesisese käibe aruandekohustuslaste ring laieneb
Dividendide sotsiaalmaksuga maksustamisest
Töölepingu seadusest tulenevad muudatused raamatupidajale
Riigikohtu uued maksulahendid

„Maksuviidad 2010" hind Äripäeva Raamatuklubi liikmetele ja liitumisel klubiga 350 kr.
Tavahind 450 kr. Tellimine klubi@aripaev.ee, telefonil 667 0108.
www.raamatuklubi.aripaev.ee
Äripäev

Äripäeva Raamatuklubi
KUU RAAMAT

Jennifer B. Kahnweileri
Introvertne juht

Alar Tamming,
Tavidi nõukogu esimees:
„See raamat pole mitte ainult introvertidele, vaid ka teistele juhtidele, kes saavad siit vajalikke juhtimisnõuandeid."

„Introvertne juht" hind Äripäeva Raamatuklubi liikmetele ja liitumisel klubiga 370 kr.
Tavahind 470 kr. Tellimine klubi@aripaev.ee, telefonil 667 0108.
www.raamatuklubi.aripaev.ee
Äripäev